

Erik Lindgren

POST-
historia från
Faurås härad
i Halland

Förlagan tillverkad år 1994
Detta är kopia nr

Posthistorisk skriftserie nr 244

Uppdaterad 1996

Innehåll

	Förord	sid 1	
Äldre poststation	Gunnarp(sbro)	3	
	Alfshög	7	
1874 års poststationer	Bergagården	8	
	Bössgård	12	
	Fagerd	12	
	Gällared	16	
	Köinge	17	
	Lis(bro)	20	
	Morup	22	
	Risen	24	
	Skygge	29	
	Sannagården	30	
	Svartrå	30	
	Ulfvad	31	
	Ullared	31	
	1875 års poststation	Älvsered	35
		Okome	37
	Yngre lantpoststationer	Källsjö	38
Långås		40	
Järnvägspoststationer	Fegen	41	
	Ätran	41	
	Fridhemsberg	42	
	Vessigebro	43	
	Vinberg	44	
	Ätrafors	45	
	Lia	45	
	Svartråhed	46	
	Skinnarlyngen	46	
	Silvergårde	47	
Spetsebo	47		

Förord

Faurås härad omfattar ungefär halva arealen av Falkenbergs kommun i den omfattning som kommunen fick efter 1970-talets reform. I häradet ingick också Dagsås och Sibbarps socknar som tillhör Varbergs kommun.

I Falkenbergs kommun ingår dessutom största delen av Årstads härad samt Älvsereds församling i Västergötland. För att tillgodose önskemål från filatelister som ägnar sig åt hembygdssamling av brev och stämplarna från Falkenbergs kommun tar jag därför med även uppgifter om Älvsereds socken i denna skrift. Åt Årstads härad ägnas posthistoriskt häfte nr 243.

Den enkla apparatur som jag arbetar med kan inte användas för en skrift med så många sidor att den kan omfatta hela Falkenbergs kommun, såvida jag inte gör en mycket stark svoring av materialet. Häradindelningen passar min forskning på grund av att den till stor del berör handlingar under en period då häradena utgjorde avgränsade områden administrativt och judiciellt.

För var och en av postorterna söker jag berätta något om utvecklingen, om tillkomsten och avvecklingen och om något av skeendet under deras existensperiod. Så långt det är möjligt med arkivhandlingars hjälp söker jag i första hand berättelser på "gräsrotsnivå". Alla uppgifter är hämtade från handlingar i Postens centralarkiv eller Ernst Grapes bok *"Postkontor och postmästare"*. Om vid något tillfälle annan källa utnyttjas, anger jag det i texten.

Naturligtvis är det inte fråga om att beskriva postens utveckling i sin helhet på de olika orterna. Det blir i stället exempel på händelser av varierande slag som i någon mån belyser problem som uppstår i relationerna mellan Posten och samhället eller mellan Posten och dess anställda. I den mån jag lyckats få fram namn på poststationernas föreståndare och uppgifter om vid vilka tidsperioder de arbetat, har jag lämnat sådana uppgifter konsekvent. För järnvägspoststationer nämner jag dem som formellt hade postansvaret även om själva sysslan överläts på annan i järnvägens tjänst.

Vid 1992 års ingång genomfördes en divisionalisering av Posten. Därigenom ändrades förhållandena bland annat så att det på större orter finns olika chefer för de olika divisionerna. De minsta postkontoren har ingen formell chef utan tjänstemän som lyder under chefen för brev- eller chefen för bank- och kassadivisionen på en större ort inom regionen. Med denna förändring har jag funnit det utsiktslöst att försöka få fram namn på dem som svingar datumstämplarna på de olika postkontoren.

Poststationerna presenteras i den ordning de fått fasta postanstalter, tidsmässigt sett. Poststationen i Gunnarp är den äldsta och kommer sålunda först. De flesta av häradets poststationer tillkom med 1874 års ingång på grund av att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen. Dessa presenteras inbördes i bokstavsordning. Även järnvägspoststationer som har tillkommit samtidigt presenteras i bokstavsordning.

Någon gång anger jag poststyrelsens diarienummer för ärenden ur vilka uppgifter kan hämtas om utvecklingen. För dem som önskar fördjupa sig underlättas därmed vidare forskning vid besök på Postens centralarkiv i Stockholm i den mån detta är möjligt efter bolagsbildningen.

I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Även orternas namn återges i modern stavning. Jag är öppen för mina läsares synpunkter på häftet.

Växjö i september 1994

Erik Lindgren

1867-07-01--1892-12-31
Gunnarps stom 1899-02-01--1940-06-30
Gunnarpsbro 1940-07-01--1961-01-31

Gunnarp(sbro)

Regeringen bemyndigade i mars 1860 poststyrelsen att inrätta poststationer på landsbygden som "speditionskontor" åt postmästarna. Det fanns då 175 postmästare i hela landet, av vilka dock 48 hade titeln *postexpeditör* såsom chefer för den lägre klassens postkontor, formellt kallade *postexpeditioner*.

Det blev mycken skriftväxling mellan länsstyrelserna och poststyrelsen innan de första poststationerna kom till stånd på landsbygden. Önskemål om sådana som inte ansågs tillräckligt motiverade fick inte gehör. Detta gäller t ex det försök som gjordes 1863 att få en poststation i Gunnarp. Protokollet från kommunalstämman med Älvsereds sockenmän den 11 februari 1863 anger i dess femte paragraf, att man fann behovet av en poststation *högst påkallat* och att en sådan önskades i Gunnarp, "*beläget ungefärligen på mitten av vägen emellan Falkenbergs och Svenljunga postkontor*".

Ett nytt försök gjordes sedan frågan behandlats vid kommunalstämman i Gunnarps kyrka den 27 januari 1867. Handlanden A J Lundberg erbjöd sig att "*upplåta tjänlig lokal*". Han bedömdes vederhäftig och lämplig som poststationsföreståndare.

Även kommunalstämman med Gällareds församling den 10 februari 1867 behandlade frågan och menade att en poststation i Gunnarp skulle bli "*en fördel ej allenast för Gällareds och Gunnarps socknar, utan ock för flera angränsande församlingar som äro 3 å 4 mil avlägsna från postkontoren i Falkenberg och Svenljunga*".

Postmästare Alfred Boheman i Falkenberg fick framställningen genom en skrivelse från magistraten den 8 april 1867 och meddelade poststyrelsen, "*att det antal brev som, pr vecka, befordras mellan Falkenbergs postkontor och Gunnarp, Gällared och Älvsereds socknar, ej uppgår till mer än cirka 8 å 10 st, samt att högsta antal korrespondenter i ovannämnda socknar kan beräknas till omkring 4 st, varav Kungl. Postkontoret i Falkenberg ej finner någon anledning vara för handen att i Gunnarp inrätta någon poststation*".

Poststyrelsen struntade i Bohemans negativa utlåtande och detta trots att länsstyrelsen i Halmstad inte heller ansåg en poststation behövlig i Gunnarp. Poststyrelsen beslöt sålunda att en poststation

skulle inrättas från den 1 juli 1867 med handlanden A J Lundberg som föreståndare. Denne fick senare även uppdraget att från 1874 svara för den då inrättade postföringen mellan Gunnarp och Krogsred.

Lundberg begärde i ett brev den 16 december 1873 att få ersättningen för poststationens skötsel höjd från 100 till 250 kr. Poststyrelsen prutade till 180 kr, men då ilsknade Lundberg till och gjorde i ett brev den 2 mars 1874 jämförelser med arvoden till kolleger i grannskapet:

"Föreståndaren i Frölunda blev vid stationens öppnande tillagd 240 rdr, för denna ersättning ville han ej längre tjänstgöra, emedan han ansåg att detta arvode ej motsvarade vad hans kusk erhöi av honom om året, och denna station är närmaste anstalt intill Gunnarp å samma linje. Innan Burseryds poststation indrogs, hade poststationsföreståndare Borg 200 rdr, således 100% mer än vad jag haft",

Lundberg vägrade skriva under det nya kontraktet och postmästare Boheman skickade det tillbaka till poststyrelsen, som då begärde landskansliets hjälp att söka rätt på en ny föreståndare. Till synes motvilligt anmälde kronofogden, att 21-åriga Sofia Jernberg från Halmstad var villig överta befattningen med 180 kr i årsarvode. Landskansliet skrev emellertid till poststyrelsen att *"då Lundberg gjort sig känd för ordentlighet och redbarhet samt göromålen vid omförmälda station lära i icke ringa mån ökas, får Konungens Befallningshavande hemställa, att Lundbergs anbud må antagas"*.

Så blev också fallet. Men så småningom skulle postmästare Boheman på grund av ändrade förhållanden bli sannspådd i hans ursprungliga inställning i frågan om en poststation verkligen behövdes i Gunnarp. Den 20 februari 1891 fick postinspektionen i Malmö poststyrelsens uppdrag att avge förslag till omreglering av postgången på linjen mellan Svenljunga och Falkenberg. Det fanns då åtskilliga poststationer i området, sedan kronobrevbäringsreformen 1874 hade medfört en väsentlig utökning av poststationsnätet.

Postinspektör Hugo Winroth föreslog att den vardagliga kårpostföringen mellan Svenljunga och Falkenberg skulle ersättas dels med en kårpostföring fem gånger i veckan mellan poststationen i Frölunda och postkontoret i Svenljunga, dels med gångpostföring en gång i veckan mellan poststationerna i Klef och Frölunda, dels med kårpostföring fyra gånger i veckan mellan poststationerna i Åtran och Klef, dels med gångpostföring tre gånger i veckan mellan poststationerna i Åtran och Gällared samt dels med kårpostföring fyra gånger i veckan mellan poststationen i Bössgård och postkontoret i Falkenberg via Bergagårdens poststation. Med denna förändrade postföring menade postinspektören att poststationen i Gunnarp skulle kunna "saklöst indragas".

Av postinspektörens motiveringar kunde man utläsa hur han i första hand tänkte på att tillgodose civilstatens postgång med sitt förslag. Gångpostföringen mellan Klef och Frölunda skulle sålunda förhindra att de kronolänsmän som bodde i Svenljunga och Frölunda förlorade direkt förbindelse med "underlydande fjärdingsmän m fl". Kontraktet om gångpostföringen mellan Åtran och Gällared skulle innehålla en bestämmelse om *"att postföraren under den tid av året Åtran icke lämpligen kan överfaras i båt, är skyldig att taga vägen över bron vid Gunnarp, varigenom vägen mellan Gällared och Åtran, som vid båtöverfart torde kunna skattas till omkring 8 kilometer, under högst tre månader av året torde komma att förlängas till omkring 1,5 mil"*.

Vid förslagets realiserande ändrades denna del så att problemet med Åtran försvann. En postföringslinje inrättades mellan Bössgård och Gällared i stället för som ursprungligen föreslagits mellan Åtran och Gällared. Postverkets besparing på omregleringen beräknades uppgå till 550 kr om året, huvudsakligen beroende på att den postiljonstjänst som hade inrättats för bevakning av posten på den långa kårtransporten mellan Svenljunga och Falkenberg kunde dras in samt på inbesparing av årsarvode till poststationsföreståndaren i Gunnarp.

Omorganisationen trädde i kraft med 1893 års ingång och därmed försvann Gunnarp från postanstaltsförteckningen. Förändringen gick naturligtvis inte utan protester. En extra kommunalstämma med Gunnarps församling den 15 januari 1893 beslöt att göra en ansökan med anledning av *"nödvändigheten av att få poststation i Gunnarps kyrkoby fortfarande, som förut"*. I denna ansökan uppgavs bl a:

"Huvudsakliga skälet varför indragningen skett antaga vi bero därpå att inom socknen under senare åren, tillfölje av järnvägs anläggning, tvenne med post förenade järnvägsstationer uppstått, nämligen Fegen och Åtran och ifrån Kungl. Styrelsens sida betraktat borde ortens postförhållanden genom dessa vara efter behov tillgodosett, förutom den lättnad i ekonomiskt avseende, som genom denna anordning möjligen kan bliva för Kgl. Postverket en följd. Men tillfölje av de för denna ort säregna förhållanden, ävensom ifrågavarande järnvägsstationers avlägsenhet från själva medelpunkten för kommunens och ortens samfärdsel och då därtill kommer att trafiken å bemälte stationer synnerligast vad Åtran beträffar är högst obetydlig, anse vi oss ingalunda tillfredsställda härmed därför att vi som i allmänhet icke äro vad man kallar affärsmän, varken hava råd eller tid till att uppoffra några för oss dyrbara dagsverken på att avhämta vår post å de i socknens utkanter belägna järnvägsstationerna dit vi aldrig eljest eller åtminstone högst sällan hava något ärende, varemot vid Gunnarp såsom centralpunkten för hela kommunens angelägenheter och därav föranledda besök såväl vid kyrkan som andra offentliga sammankomster och förrättningar, vi alltid hittills med välvilja och tillmötes-

gående såväl å sökne- som helgdagar blivit satta i tillfälle att få avhämta vår post, däremot skulle vi nu nödgas göra en omväg på minst sex kilometer eller också uppoffra ett extra dagsverke för att erhålla vår post".

För mig har ansökan varit svårläst och jag tänker mig att handläggaren vid poststyrelsen ansett detsamma. Nära nog missmodig torde den sistnämnde ha varit när han med ansökan, som enligt uppdrag skickades in av den entledigade poststationsföreståndaren A J Lundberg den 26 mars 1893, också fick ett protokollsutdrag från kommunalstämman i Gällared den 17 mars med anhållan om ändrad postgång. Kanske var det handläggarens förslag som medverkade till att poststyrelsen inte brydde sig mycket om ansökan. Den påtecknades med följande text: *"1893 den 7 april anm. i K.Gps och ansågs i anseende till den nyligen genomförda omregleringen av postgångarna i fråga, ej böra till avseende föränleda"*.

Inte hjälpte det heller, att kyrkoherden i Gällared och Gunnarp förenade sig med flera sockenbor den 14 april i ett brev med begäran om ändring av postgången. Då försåg postinspektör Victor Melander i Malmö ärendet med påteckningen *"enär i samma förbindelser ändringar torde komma att bliva en följd av upplåtandet för allmän trafik av den under byggnad varande Falkenbergs järnväg, anser jag föreliggande framställning icke böra för närvarande till någon åtgärd föränleda"*.

Ett nytt försök att få en poststation i Gunnarp gjordes efter ett beslut vid kommunalstämman i Gunnarp den 6 september 1896. Av någon anledning fullföljdes detta inte förrän nära två år efteråt. Stämmans ordförande skrev i juni 1898 en framställning i frågan och bifogade skrivelser från kronofogden, kyrkoherden och kronolänsmannen. De vitsordade behovet av en direkt postförbindelse från Gunnarps kyrkby till såväl Älvsborgs län som till Gällared. Med olika ordval tillstyrktes framställningen av poststationsföreståndarna i Ätran och Gällared samt postmästarna i Falkenberg och Halmstad. Postinspektionen i Malmö ställde sig också positiv och hemställde hos poststyrelsen *"att en poststation av andra klassen med den utav kronofogden föreslagna benämningen Gunnarps stom (till skillnad från Gunnarn) och lydande under postkontoret i Halmstad måtte, snarast ske kan, öppnas inom Gunnarps socken av Hallands län"*.

Poststyrelsen beslutade enligt hemställan och "snarast möjligt" blev den 1 februari 1899. Handlanden Per Johan Svensson fick stå för ett avgivet löfte att till en början sköta poststationen utan ersättning från postverket. Från den 1 juli 1902 fick han arvode med 150 kr om året. Han efterträddes 1913 av Johan Alfred Malmborg.

Poststationens namn ändrades den 1 juli 1940 till Gunnarpsbro. Dess siste ordinarie föreståndare blev Johan Sive Helmer Johansson, anställd den 1 november 1942. Poststationen ersattes med bilåkande lantbrevbäring från och med februari 1961.

1874 års poststationer

1874-01-01--1875-06-30

Alfshög

Skolläraren Lars August Södergren blev föreståndare för den poststation som inrättades i Alfshögs skolhus den 1 januari 1874. Han ansvarade också för postens befordran däremellan och Bergagården vid den gamla postlinjen Falkenberg-Gunnarp-Svenljunga. Hans årsarvode blev 100 kronor, utgörande "ersättning för stationsgöromålens bestridande tillsammans med gottgörelse för postbefordran".

Poststationen drogs in den 30 juni 1875 enligt order i ett telegram från poststyrelsen till postmästaren i Falkenberg den 29 juni. Den låg på blott ett par kilometers avstånd från poststationen i Vessige och kan sägas ha varit ett exempel på hur man tog till i överkant, när man organiserade postnätet i samband med att postverket tog över ansvaret för kronobrevbäringen.

Förlusten av status som poststationsföreståndare och kanske också strävan efter en extraslant bidrog till att Södergren i ett brev till poststyrelsen den 9 maj 1876 föreslog att flytta Bergagårdens poststation till Alfshögs skolhus. Om detta och dess misslyckande berättar jag i avsnittet om Bergagården.

Södergren gjorde nio år senare ett försök att få poststationen i Vessige flyttad till Alfshögs skolhus, 1885. Det misslyckades också. Ett år senare gjordes vissa ändringar av postföringen i anslutning till att järnvägen mellan Halmstad och Varberg togs i bruk. En kommunalstämman i Alfshög den 25 juli 1886 tog därvid upp frågan om utökad postföring till Vessige från två till tre eller fyra gånger i veckan men förde inte den gången på tal frågan om att få en poststation återinrättad i Alfshög.

Bergagården

Av poststyrelsens skrivelse den 11 december 1873 till postkontoret i Falkenberg framgår att en poststation skulle öppnas den 1 januari 1874 i Bergagården inom Ljungby socken. Posten kom dit genom postföraren på den redan tidigare befintliga linjen Falkenberg - Gunnarp - Svenljunga. Till föreståndare för den nya poststationen i Bergagården utsågs G Nilsson med 75 kr i årsarvode.

Förslaget till 1874 års omorganisation inom detta område hade lämnats av kronolänsmannen A T Ahl på Bössgård. Det visade sig efteråt i flera fall, inte bara i detta område utan på flera håll i Halland, att missförstånd hade uppstått beträffande entreprenörernas villkor. Den stora brådskan inför genomförandet av beslutet om att postverket skulle ta över ansvaret för kronobrevbäringen, bidrog till att några vidtalade postförare kunde uppge att de inte varit medvetna om att de också skulle ansvara för poststationernas skötsel.

Nilsson var visserligen inte postförare men han hade vid samtalet med kronolänsmannen Ahl fått intryck av att han bara skulle ta emot och lämna ut kronobrev en gång i veckan i Bergagården. Han uttryckte i ett brev den 29 januari 1874 till poststyrelsen sin förvåning över att han "blivit av Kungl. Generalpoststyrelsen utnämnd till poststationsföreståndare med skyldighet såväl att hålla stationen öppen 4 timmar dagligen som att föra journaler och räkenskaper". Han begärde därför att antingen få lönen höjd till 200 kronor per år eller också att genast bli entledigad från befattningen.

Poststyrelsen skrev i ärendet till länsstyrelsen den 12 februari 1874 och fick efter drygt en månad beskedet att det "i Bergagården eller dess närhet icke finnes någon lämplig person, som vill åtaga sig att bliva poststationsföreståndare, men att, om stationen flyttas 1/4 mil norr om Bergagården till hemmanet Lyngen, dettas ägare Johan Johansson, vilken är till poststationsföreståndare lämplig, förklarar sig villig befattningen emottaga, mot en årlig ersättning av etthundrafemtio riksdaler Rmt, genom vilken förflyttning brevbärarna i Alfshögs socken dock finge 1/4 mil längre väg att gå, därför de fordrade tjugofem rdr årlig ersättning i sitt nuvarande arvode".

Citatet är ordagrant återgivet efter brevet med stavningen moderniserad. Det är från språklig synpunkt intressant såtillvida att det visar att länsstyrelsen i Halmstad ännu använde beteckningen riksdaler och inte var helt konsekvent genom att första gången skriva ut ordet och andra gången använda en förkortning.

Det framgår av citatet att en flyttning av poststationen till Lyngen bara skulle medföra en obetydlig besparing, men länsstyrelsen avslutade ändå sitt brev med följande konstaterande:

"Då den ifrågasatta förflyttningen icke kan åstadkomma någon nämnvärd rubbning i postgången samt de fordrade beloppen understiger vad G Nilsson begärt, hemställer Konungens Befallningshavande, att poststationen i Bergagården må till Lyngen förflyttas".

Detta ansåg inte poststyrelsen vara riktigt. Vid handläggningen inom poststyrelsen har länsstyrelsens brev försetts med blyertsanteckningen "bättre synes då att ge N vad han begär". Så blev också beslutet och poststationen i Bergagården fick vara kvar på sin ursprungliga plats.

Men ett försök att få en ändring till stånd gjordes i maj 1876. Folkskolläraren Lars August Södergren, som hade varit föreståndare för poststationen i Alfshögs skolhus under tiden januari 1874 - juni 1875, följde uppmärksamt utvecklingen i sin omgivning, besviken över att han blivit av med sitt kontrakt med postverket på grund av 1875 års revision av organisationen av postnätet. Han trodde sig kunna överta Nilssons arbete genom att underbjuda honom och skrev följande till poststyrelsen den 9 maj 1876:

"Skulle det behaga Kungl. Generalpoststyrelsen att förflytta poststationen för Ljungby och Alfshögs socknar från Bergagården till Alfshög, åtager sig undertecknad mot en årlig lön av etthundrafemtio kronor både att vara poststationsföreståndare och att fortskaffa posten från och till Vessige, beläget en fjärdedels mil från Alfshögs skolhus; dock med rättighet att avhämta post endast två gånger i veckan och på samma gång få avlämna post. Alfshögs församling är dessutom villig att årligen bidra med minst tjugofem kronor och högst femtio, som då ingår i de 150 kronorna".

Poststyrelsen lämnade Södergrens brev utan åtgärd vid föredragningen den 22 maj 1876. Poststationen i Bergagården överlevde också den översyn av distributionsnätet som gjordes 1878, då man planerade för lantbrevbäring i Halland. Poststyrelsens beslut den 19 juni 1879 avsåg bl a indragning av poststationerna i Stamnared, Valinge, Rolfstorp, Nösslinge, Risen och Tvååker. Som synes berörde dessa indragningar inte några poststationer inom det område som numera omfattas av Falkenbergs kommun. Däremot berördes någon postföringslinje på så sätt att den byttes ut mot lantbrevbäring. Ett sådant fall avsåg postföringen till Hunnestad. En lantbrevbäring inrättades sålunda med kontraktsanställning för Sven Gustaf Bengtsson i Hunnestad nr 17. Det dittillsvarande avtalet om kärpostföring mellan Risen och Bergagården upphörde samtidigt. En gångpostföring inrättades i stället på denna sträcka.

Ytterligare ändringar i postdistributionen genomfördes i anslutning till att västkustjärnvägen växte vidare mot norr. Sålunda drogs den till

gångpost förändrade transporten mellan Risens och Bergagårdens poststationer in med 1886 års utgång. I stället inrättades gångpost från Långås' järnvägsstation till Risen. Klockaren F A Syrén i Sibbarp miste därmed sitt kontrakt om postföring två gånger i veckan från Bergagården, vars betydelse i postföringssammanhang således minskade till förmån för orterna vid järnvägen.

Poststationsföreståndare G Nilsson i Bergagården försökte i slutet av 1893 få sitt postarvode höjt. Då detta nekades honom, sade han upp sig och efterträddes den 1 april 1894 av gästgivaren Ernst Palmqvist mot samma ersättning som Nilsson haft, 200 kr per år. Därvid flyttades poststationen en kilometer norrut till närheten av Ljungby kyrka.

Innan Palmqvist antogs, hade kronofogden föreslagit skolläraren J A Lidén till befattningen. Denne uppställde emellertid som villkor att poststationen skulle flyttas omkring en kilometer norr om Ljungby kyrka, eller två kilometer från poststationens dåvarande plats. Detta avstyrkte postinspektionen i Malmö.

Falkenbergs järnväg skulle så småningom ta död på poststationen med namnet Bergagården vid Ljungby kyrka. Postinspektör Victor Melander skrev den 20 maj 1895 till poststyrelsen, att han vid en inspektionsresa hade haft tillfälle att undersöka behovet av postförbindelser i Ljungby socken och funnit att Bergagårdens poststation utan nämnvärd olägenhet kunde dras in. Förhållandena hade då ändrats på så sätt att posten bars dit från Vessigebro av Anders Severin Carlson. Gästgivaren Ernst Palmqvist var som nyss nämnts då föreståndare för poststationen i Bergagården.

I ett kompletterande brev i juni 1895 föreslog postinspektören att vid indragning av poststationen i Bergagården skulle lantbrevbäring inrättas med fyra turer i veckan mellan Vessigebro poststation och Hallands Ljungby (poststationen Bergagården). Han sände med ett förslagskontrakt med Anders Severin Carlson om att fullgöra lantbrevbäringen för en krona per tur fram och åter. På så sätt konserverades Carlson i postverkets tjänst, men Palmqvist fick sluta som poststationsföreståndare. Omorganisationen genomfördes den 1 september 1895 och därmed var sagan all för poststationen med namnet Bergagården. Palmqvist utsågs inte ens till kommunombud, varför lantbrevbärare Carlson inte formellt hade fått någon uppgift om till vem han kunde lämna den post, som adressaterna inte kunde få direkt av honom under turen. Den gick "raka vägen" från Vessigebro utan några avvikelser till bivägar där korrespondenter kunde bo.

Med folkskollärare J A Lidén i spetsen lät invånarna i Hallands Ljungby höra av sig i ett långt brev till postinspektionen i Malmö den 11 januari 1896. De framhöll att kommunen varit mycket vanlottad med avseende på postbefordring allt sedan brevberingen från Vessigebro infördes, bland annat därför att lantbrevberingen berörde bara en mycket liten del av församlingen och därför att det inte fanns

någon i närheten av Ljungby kyrka, som ville åta sig ansvaret för "den post som vid brevberarens ankomst icke genast avhämtas".

Petitionärerna ville ha lantbrevberingen ändrad så, att den utgick från den inom socknen belägna poststationen Ätrafors i stället för Vessigebro, som före järnvägens tillkomst låg i grannsocknen Vessige men efter den 1 oktober 1894 i Alfshögs socken. Med utgång från Ätrafors ansåg man att brevberaren skulle kunna använda såväl mejeriet som folkskolan som avlämningsställen på hans tur.

Men det fanns fler önskemål. Folkskoleläraren J A Jonsson och hemmansägaren Johan Engelbrektsson var ett par av namnen på en lång lista som följde med ett brev till postinspektionen den 8 februari 1896. De ville, att posten skulle utgå från Vinberg, dvs från motsatt håll i jämförelse med det nyss relaterade önskemålet. Som avlämningsställen för lantbrevberaren föreslog de Töllstorp och kontraktsprosten August Ahlbergs bostad samt handlanden Oscar Palmgrens butik just där Bergagårdens poststation hade legat. Handelsmannen fick nu vittring på möjligheten till ökande omsättning och skyndade sig att i ett brev till postmästaren i Falkenberg plädera för det sistnämnda alternativet för lantbrevberingens sträckning. Han skrev att vägen från Vinberg var jämn och god samt betydligt kortare än den från Ätrafors. Frågan behandlades vid kommunalstämman den 30 mars 1896, då åsikter bröts mot varandra. Protokollet visar, att "flertalet å stämman uttalade sig för linjen Vinberg-Ljungby såsom blivande den lämpligaste, enär posten å densamma kunde framkomma till Ljungby 1½ timme tidigare än å linjen Ätrafors-Ljungby". Tidsskillnaden berodde på tågets ankomsttid till Vinberg resp Ätrafors samt den något kortare lantbrevberingssträckan.

Postinspektionen förordade kommunalstämmans uttalande i sin framställning till poststyrelsen, som den 23 juni 1896 beslöt, att lantbrevberingen skulle ändras att utgå från Vinberg. Kontraktet med ortens förste lantbrevbärare, arbetskarlen Anders Severin Carlson, hävdades med iakttagande av gällande uppsägningstid på tre månader. Ett nytt kontrakt tecknades med skomakaren Carl Ludvig Johansson från Töllstorp. Han fick 70 öre för varje tur fram och åter mellan Vinberg och Ljungby. Ändringen trädde i kraft den 1 oktober 1896.

Bössgård

1874-01-01--1894-09-30

Kring den postlinje, som sedan länge redan fanns mellan Falkenberg och Svenljunga, växte det upp flera nya poststationer 1874 som en följd av riksdagsbeslutet att kronobrevbäringen skulle upphöra. En av de nya poststationerna var den med namnet Bössgård. Den anknöts till den gamla Svenljungapostleden genom en gångpost från Köinge. I Bössgård blev kronolänsmannen A T Ahl poststationsföreståndare. Han hade själv varit med vid planeringen av den nya organisationen. Vi möter hans synpunkter i många postärenden under årens lopp. Som poststationsföreståndare fick han 250 kr i årsarvode men hade dessutom inkomst av andra kontrakt med postverket.

Ett par komplikationer, där Ahl var inblandad, redovisas i kapiteln om Bergagården och Köinge. Poststationen i Bössgård tycktes vara på fallrepet vid flera tillfällen, men Ahl lyckades alltid komma med tillräckligt starka argument för att rädda den. Med tillkomsten av Falkenbergs järnväg blev dess saga ändå all. Sålunda drogs poststationen in den 1 oktober 1894 samtidigt som en förenad post- och järnvägsstation öppnades i Köinge.

1874-01-01--1879-07-31

1947-09-01--1965-03-31

Fagered

En av de nya postlinjerna vid 1874 års ingång gick mellan Ullared och Fagered. Skolläraren J Johansson i Fagered åtog sig att ansvara för den samt för den samtidigt öppnade poststationen i Fagered. Han fick 75 kr i årsarvode för båda åtagandena tillsammans. En justering av ersättningen beslöts redan den 7 maj 1874 av poststyrelsen, sedan det visat sig att uppgörelsen med länsmanen om motsvarande befattningar också i Skygge, Risen, Svarträ och Ulvad hade baserats på ett missförstånd. Av det nya beslutet framgår bland annat, att Johansson skulle få 100 kr i årsarvode för poststationens skötsel förutom den årsersättning på 75 kr som avsåg postföringen mellan Ullared och Fagered.

Efter tillkomsten av poststationen i Gunnarp den 1 juli 1867 hade post som var avsedd för Fagereds socken kommit till Gunnarp. Där hämtades Fagereds sockens postväska så att postmottagare kunde få sina brev och tidningar i samband med kyrkobesöken. Från den perioden finns i arkivet ett ärende som avser en felsortering på grund av namnligheten med det värmländska Fagerås, där en förenad post- och järnvägsstation hade öppnats den 19 juni 1871. Ett brev som avstämplat i Varberg den 23 augusti 1873 med adress *fru Ebba Lindberg, Ullerud, Fagerås* hade inte kommit adressaten tillhanda förrän den 2 september. Från Varberg skulle det rätteligen ha sänts med den post som via en nordgående linje var ställd till **postkupé-expeditionen Nr 7** på järnvägen Laxå-Charlottenberg. I stället blev det av misstag lagt i brevlådan som gick med diligensen söderut. Den brevlådan tömdes i Falkenberg, där adressen misstolkades som Fagered, varför brevet hamnade i postsäcken till Gunnarp. Postskrivaren G W Swärd, som vid felsorteringstillfället var tillförordnad chef vid postkontoret i Varberg, fick av poststyrelsen "*en allvarlig tillrättavisning för vad han härutinnan låtit sig komma till last*". Det var hårda bud på den tiden, som man säger ibland.

Folkskollärare Johanssons postföring mellan Ullared och Fagered ersattes efter en tid av en körpostlinje på den 2,4 mil långa sträckan Ullared-Fagered-Egnared-Ullared. Vid överläggningarna i Halmstad om hur lantbrevbäringen i länet skulle organiseras beslöt man att byta ut körposten mot en lantbrevbäringslinje, som därigenom kom att "betjäna" tre socknar. Något om den form den betjäningen fick i Källsjö socken framgår av avsnittet om poststationen i Källsjö längre fram i denna skrift.

Beslutet om lantbrevbäring innebar också indragning av poststationen i Fagered från och med augusti 1879. Underrättad om indragningsbeslutet skrev organisten P A Johansson den 13 maj 1879 till poststyrelsen, att han ville åta sig "*befattningen såsom lantbrevbärare på så billiga villkor, att ingen här på orten kan göra det billigare*". Hans bud var 150 kr om året vid lantbrevbäring två gånger i veckan mellan Ullared och Fagered via Egnared. Ett kontrakt var då redan på gång med August Andersson i Ullared. Han fick kr 1:25 per tur, vilket blev ca 20 kr lägre per år räknat, än vad Johansson bjöd. Såsom kommunombud i Fagered för förmedling av post mellan lantbrevbäraren och sockenborna utsåg en kommunalstämma den uppsagde poststationsföreståndaren.

Fageredsborna fann sig länge tillrätta med att vara utan poststation. Frågan om dess återinrättande var flera gånger på tal men först efter mer än ett halvt sekel blev det resultat. Vid kommunalstämman den 18 december 1905 utsågs kyrkoherde Wettergren och stämmans ordförande Johan Kalén att anhålla om en poststation i närheten av kyrkan. I en ansökan i september följande år anfördes att "*större delen av Fagereds socken jämte några hemman av de angränsande*

socknarna Karl Gustav och Gunnarsjö nu äro i fråga om post hänvisade till Fridhemsbergs station, till vilken avståndet för största delen av nu åsyftade område utgör inemot en mil eller för vissa hemman t o m därutöver".

En tämligen konkret bild av hur den dåvarande postgången fungerade får man i uppgiften vid kommunalstämman att lantbrevbäraren från Fridhemsberg "fyra dar i veckan avlämnade postpacken på en bänk i Fagereds skolhus' förstuga, där sedan var och en ägde att taga, vad honom behagade. Härav blev naturligtvis följden, att brev och tidningar m m hopblandades i en röra, åtskilliga brev blev borta, varjämte allt av obehöriga synades och lästes så långt möjligt var. Harmen över detta eländiga förhållande gjorde, att kommunalstämman träffade avtal med folkskolläraren att fr o m 1905 års ingång taga vård om och utdela den ankommande posten mot en från kommunalkassan utgående ersättning av 40 kr pr år".

Wettergren och Kalén var medvetna om att det redan fanns en poststation inom Fagereds socken, nämligen i Lia järnvägsstation. Men vägnätets beskaffenhet gjorde att den stationen var till gagn bara för ett fåtal av socknens hemman, nämligen Obbhult, Lia, Höghult, Löseback, Hackarp och Arvidstorp. Andra hemman anlätade poststationen i Fridhemsberg genom besök där, medan de som bodde i Bäckarp och Ålarp anlätade posten i Älvsered.

Postmästaren i Falkenberg tyckte att posttrafiken inom Fagereds socken inte var större än att lantbrevbäraren kunde förmedla den och postinspektionen ansåg inte att någon poststation behövdes. Grannsocknens poststation i Källsjö hade sålt frimärken för i genomsnitt drygt 400 kr om året under perioden 1903-1905 och lantbrevbäraren på linjen Fridhemsberg-Fagered-Källsjö för omkring 250 kr i genomsnitt under samma period. Poststyrelsen avlog ansökan vid föredragning på julafton 1906.

Uppgiften i den avslagna framställningen om hur lantbrevbäringen fungerade i Fagered ger möjligen intryck av att lantbrevbäraren inte skötte sitt arbete. Men "brevpacken" på skolhusets bänk berodde på att det inte fanns några stoppställen med postlådor i kyrkbyn. Det var först två decennier senare som följande passus arbetades in i lantbrevbäringinstruktionen: "Lantbrevbärare bör söka i sin mån verka för att postlådor uppsättas av allmänheten, varigenom posten kan snabbare utdelas". Komminister Ludvig Olén visade i ett brev till poststyrelsen från sitt boställe i Egnared den 23 augusti 1907, att socknens lantbrevbärare August Andersson var avhållen. Han skrev:

"Sedan inom orten en allmän önskan uppstått att bereda lantbrevbäraren från poststationen inom Ullareds socken till Fagereds och Källsjö socknar någon oppmuntran, då han nu i omkring trettio år till allmänhetens fulla belåtenhet skött sitt uppdrag, och därvid önskan även uttalats, att förenämnda brevbarare, vars namn är Per August Andersson, måtte erhålla medalj för långvarig och trogen tjänst, så får

jag härmed å övriga intressenters vägnar vördsamt anhålla, att Kungl. Styrelsen ville åt honom utverka medalj, eller, därest detta icke låter sig göra, ett intyg för brevbararen Andersson utfärdas, vilket torde innehålla dels tiden för brevbaringens utgörande, först från Ullareds poststation och därefter från Fridhemsbergs och dels huru han sig i tjänsten skickat. Undertecknad tillförbinder sig att utgöra kostnaden för medaljen präglad i silver, helst den stora silvermedaljen".

Brevet är en ovanlig typ av dokument i postens arkiv. Det föredrogs i poststyrelsen den 29 augusti 1907 och påtecknades "ansågs ej påkalla någon på Poststyrelsen beroende åtgärd".

Sent omsider togs ett steg i riktningen mot att tillgodose invånarna i Fagered. Ett postombud med namnet Fagereds kyrkby inrättades sålunda den 1 oktober 1939. Dess post utväxlades med lantbrevbäraren på linjen Fridhemsberg-Källsjö. Handlanden Johan Torsten Valdemar Nilsson fick ansvara för postombudet, från början med 300 kr i årsersättning. Den höjdes till 420 kr 1942 och till 600 kr 1947.

En delägare i T V Nilssons affärsrörelse var Evert Johansson. Han blev utnämnd till föreståndare för den poststation som ersatte postombudet i Fagered den 1 september 1947. Detta var en av de förhållandevis få poststationer, som inrättades efter andra världskriget, när man hade tagit sikte på att i större utsträckning bygga ut och motorisera lantbrevbäringsnätet och därmed kunna minska antalet poststationer.

Som vi sett av det föregående, blev den första poststationen i Fagered knappt sex år gammal. Den andra fick uppleva en mer än tre gånger så lång period. Den ersattes från april 1965 med lantbrevbäring från Ullared. Vid avtackningen av Evert Johansson på hans sista tjänstgöringsdag framhöll postmästaren i Falkenberg Gösta Larsson det goda samarbete som Johansson haft med postens kunder och "hans alltid dokumenterade noggrannhet". Postmästaren uttryckte också förhoppningen att de besparingar postverket gjorde genom indragning av poststationen skulle användas för att bygga ut och förbättra lantbrevbäringen inom socknen, detta enligt vad reportern vid Hallands Nyheter berättade för läsarna. Han fann att ungefär 200 brev med sista dagsstämplor skickades till in- och utlandet samt att "även postbanksstämpeln från sista öppethållningsdagen har kuriositetsvärde för många människor".

1874-01-01--1966-11-30

Gällared

Vid den redan befintliga postlinjen mellan Svenljunga och Falkenberg inrättades med 1874 års ingång en poststation i Gällared på norra sidan av Ätran. Handlanden Carl August Bolander blev föreståndare med 50 kr i årsarvode. Liksom kollegan J S Andersson i Krogsered inte så långt bort på andra sidan Ätran begärde han i mars 1875 att få högre ersättning. Poststyrelsen gick efter ackorderande med på fördubbling från den 1 april 1875.

Vid översyn av postförhållandena i Halland år 1878 planerades poststationen i Gällared bli indragen i januari 1879. Den var olönsam. Under 1877 hade frimärken sålts för 60 kr. Poststationsföreståndare Bolander vände sig mot indragningsplanerna i ett brev till poststyrelsen den 25 oktober 1878. I detta sade han sig till och med vilja avstå något av sin årslön, om poststationen fick vara kvar. En vecka senare skrev ordföranden i Gällareds sockens kommunalstämma Per Johan Emanuelsson till poststyrelsen och betonade de nackdelar som skulle följa med en eventuell indragning av poststationen.

Poststyrelsen beslöt nu att poststationen i Gällared skulle få bibehållas med sänkning av årsarvodet från 100 till 25 kr. Bolander gav sitt missnöje med den alltför stora sänkningen till känna genom ett brev den 18 november, vilket han ändå undertecknade "*Högaktningsfullt Ödmjuk Tjänare*". Han ville ändå inte säga upp sig. Som handlare hade han nytta av att poststationen fanns i affären och kunde dra dit en eller annan extra kund.

Bolander tog åter upp lönefrågan senare och begärde 200 kr i årsarvode. Då begränsades höjningen till 75 kr. När han mer än 70 år gammal överlämnade poststationen den 1 oktober 1903 till folkskolläraren Johan Elof Andreasson Nyström, var årslönen 100 kr.

Den 1 april 1903, ett halvt år före skiftet på föreståndarebefattningen inrättades en postföringslinje mellan Gällared och Gunnarps stom, något som i viss mån ökade Bolanders arbete med transitposter. Han begärde efter att ha frånträtt sin tjänst ersättning på 40 kr för detta, "*eller så mycket som Kungl. Generalpoststyrelsen kan finna skäligt för detta extra arbete*". Ansökan bifölls inte.

Den 1 juli 1908 blev Axel Gideon Nilsson föreståndare för poststationen i Gällared. Årslönen var nu 250 kr. Nilsson avled i november 1910, endast 25 år gammal, och efterträddes av fyra år äldre Jenny Charlotta Nilsson. Hennes anställningstid blev ännu kortare, för den 23 juli 1911 flyttades poststationen till järnvägsstationen.

Stationsföreståndaren Frans Julius Björck fick nu ta ansvar för samhällets postservice. Hans årsarvode för själva postsysslan var 180 kr men höjdes från och med 1913 till 300 kr. Per Valfrid Johansson efterträdde honom den 1 augusti 1913 och blev med namnet ändrat till Trané år 1916 Gällared trogen i närmare 20 år. När han flyttade till Ätran 1932, tog Alvida Larsson över.

Därefter tjänstgjorde Margit Larsson, Allan Ivar Reinhold Svensson och Majken Dembrandt. Efter nedläggning av järnvägstrafiken från den 1 februari 1961 förordnades Asta Bengtsson. Hon hade lärt sig postarbetet som vikarie på lantbrevbäringen Gällared-Silvergårde.

Den 30 november 1966 drogs poststationen in. De som hade anlitat den, blev nu betjänade med lantbrevbäring från Ullared, till en början av Sigfrid Bäck. Hans linje hade dithills utgått från Gällared. Asta Bengtsson blev åter lantbrevbärare, nu på en nyinrättad linje från Ullared över bl a Grishult och Bökås.

1874-01-01--1875-06-30
1894-10-01--1973-03-31

Köinge

Medan kronobrevbäringen ännu fungerade hade man gjort ett försök att få en poststation i Köinge. Gästgivaren J E Nygren hade engagerat sig i detta genom ett brev till poststyrelsen den 15 januari 1869, kanske mot bakgrunden av det faktum att Gunnarps-borna hade lyckats få en poststation 1867. Försöket att få en poststation i Köinge misslyckades, sedan postmästare Gustaf Alfred Boheman i ett brev till landshövdingen den 29 mars 1869 uttryckt att han inte kunde "*inse nödvändigheten av en sådan poststations öppnande*" samt tillagt att om poststationen ändå skulle komma till stånd "*så synes åtminstone poststationen i Gunnarp vara totalt överflödig*".

Trots stöd från landskansliet avslog poststyrelsen framställningen om en poststation i Köinge den gången. Det torde delvis ha berott på att inte bara postmästaren i Falkenberg avstyrkte bifall utan också på inställningen hos postmästare Johan Floridan Ejserman i Svenljunga. Denne var sparsamhetsivrare och konsekvent motståndare till nya postlinjer och poststationer.

När postverket tog över ansvaret för kronobrevbäring med 1874 års ingång, blev en poststation i Köinge verklighet "av bara farten". Till föreståndare antogs häradstjänaren Sven Ankar. Hans årsarvode från postverket på 50 kr inkluderade ersättning för postföring en gång i veckan på den ca 3 km långa sträckan mellan Köinge och Bössgård.

Sven Ankar uppgav emellertid redan före årsskiftet att hans kontakt med länsmannen gett honom intrycket att han bara skulle svara för postgången. Medveten om detta var gästgivaren J E Nygren inte sen att i ett brev till poststyrelsen uppge att Sven Ankar hade av sagt sig poststationens skötsel av den anledningen att han inte kunde skriva. Poststyrelsen tog vara på Nygrens erbjudande att bli poststationsföreståndare och beslöt den 27 mars 1874 att anställa honom med 150 kr i årsarvode. Förmodligen hade han fungerat som sådan redan från årets början, medan Sven Ankar sört för postföringen.

Det blev ändå en kort period för Nygren som poststationsföreståndare. Tillsammans med 30-talet andra poststationer i Halland blev den i Köinge indragen den 30 juni 1875. Under min forskning i Postens centralarkiv har jag inte kunnat återfinna trafikbyråns ärende med diarienummer 1875:1287. Inte heller personalen i arkivet har kunnat finna det. Därför finns det alljämt några outrätade frågetecken om bakgrunden till beslutet om indragning av Köinge och många andra poststationer vid halvårsskiftet 1875.

Avsaknaden av en poststation i Köinge kom till synes i ett brev till poststyrelsen i januari 1879 från ordföranden i Köinge sockens kommunalstyrelse Nils Aron Markusson. Många invånare i Okome pastorat hade också skrivit under brevet som började på detta sätt:

"Då det för orten härstädes visat sig ganska obehagligt och oändamålsenligt att poststationen blivit förlagd å hemmanet Bössgård, enär en centralpunkt onekligen är i Köinge, där stationen förut varit; så våga undertecknade ödmjukast anhålla, att Kungl. Generalpoststyrelsen täcktes taga i övervägande, huruvida en poststation kunde bliva inrättad i Köinge, då poststationen på Bössgård, såsom liggande på olämplig plats, mycket väl kunde indragas".

Sökandena tryckte på att Köinge gästgivaregård var centralpunkt för Okome, Köinge och Svarträ socknar. Fem landsvägar möttes i Köinge och man hade skjutsning till fem olika gästgivaregårdar. Vidare var Köinge enligt sökandena *"tingstad med tullmjölskvarnar, en gördelmakarefabrik samt tvenne lanthandlare och en tredje nära intill, 12 torgdagar om året med mera åtskilligt att förtiga"*. De framhöll också att Köinge låg vid gränsen mellan socknarna och i mitten av pastoratet, dit de flesta hade ärende och därför hellre ville hämta sin post där än på Bössgård.

Kronolänsman A T Ahl, som var poststationsföreståndare i Bössgård, uppgav i sitt remissyttrande att framställningen om en poststation i Köinge hade underskrivits av personer som hade föga eller ingen korrespondens, bortsett från gördelmakare Johansson och Lars Kaspersson i Svarträ samt skolläraren Svensson, som *"är i januari flyttad till Gislaved i Småland"*.

Punkt för punkt bemötte Ahl framställningen och kunde med hänvisning till kartan påstå *"att Bössgård ligger bättre till för Okome socken än Köinge och att även Svarträ socken icke har längre väg till*

Bössgård än till Köinge, då genväg begagnas". Ahls brev är fyra foliosidor långt, kompletterat med en bilaga i vilken ordföranden i Okome sockens kommunalstämma samt kyrkoherden, vice pastorn och klockaren i Okome vitsordade att Bössgård var det mest passande stället för en poststation.

Ahl var en tjänsteman med stor makt och van att bestämma. Medveten om Ahls styrka hävdade postmästare Boheman ändå i en fyra sidor lång inlaga vad han ansåg rätt och riktigt. Han uppgav sig alltid ha hyst den åsikten, att poststationen borde förläggas till Köinge i stället för Bössgård. I samma brev tog han upp en ny tråd genom att föreslå indragning av *"både Ullareds och Fagereds högst obetydliga verksamhet som poststationer"*. Om dessa ersattes med lantbrevbäring, menade Boheman att även postlinjen Bössgård - Ullared - Fagered vore överflödig. Sammanfattningsvis föreslog han indragning av poststationen i Bössgård och inrättande av en poststation i Köinge, *"helst som pålitliga personer där finnas, vilka på knappt en tredjedel av det arvode som nu bestås poststationsföreståndaren i Bössgård, lära vara villiga att övertaga nämnda befattning"*.

Men postmästaren fick inte gehör och sökandena hade skrivit förgäves. På en punkt hade hans remissvar verkan, såtillvida som poststationen i Fagered drogs in den 31 juli 1879.

Till sist blev det ändå Köinge som segrade i striden med Bössgård och det tack vare tillkomsten av Falkenbergs järnväg. Den 1 oktober 1894 inrättades nämligen en förenad post- och järnvägsstation i Köinge och i samband därmed drogs poststationen i Bössgård in.

Knut Ohlsson fick ansvar för posten i Köinge järnvägsstation. Han efterträddes redan 1896 av Bengt Svensson Strandberg, som dessförinnan varit stationsförman i Ätrafors. Från Köinge till Gällared inrättades en postföringslinje med hemmansägaren Anders Pettersson från Välasjö som entreprenör. Hans ersättning var kr 1:50 per tur, fram och åter. Från 1898 övertogs linjen av torparen Johan Emanuel Söderberg, som erbjöd sig att fullgöra arbetet för kr 1:15 per tur. Han blev sjuk efter mindre än ett år och Olander Aronsson i Skällstorp i Gällared fick ta över, nu med en till kr 1:50 höjd turersättning. Efter framställning av kyrkoherde F Lagerman i Gällared ändrades postgången till kärrepost från den 1 augusti 1899, då hemmansägaren Olander Johansson i Gällared fick ett kontrakt som gav honom kr 1:80 per tur.

Det blev täta ändringar i postföringsåtagandena. Den aktsamling som finns om Köinge berör till stor del postföringsfrågor och händelserna kring införande av den första lantbrevbäringen från Köinge den 1 juli 1905 med Peter August Andersson som entreprenör.

Poststationsföreståndare Bengt Svensson Strandberg blev kvar länge i Köinge järnvägsstation. Han efterträddes den 1 maj 1925 av Johan Robert Svensson. Därefter vilade postansvaret på Johan Rudolf Johansson (1932-1938), Karl Rudolf Bengtsson (1938-1947),

Magnus Reinhold Eskel (1947-1954) och Gustav Gunnar Strömbäck (1954-1959). Trafiken ökade så mycket att post- och järnvägsgöromål inte kunde förenas under en och samme persons ansvar.

Skild från järnvägen inrättades en postexpedition i Köinge med Anna G Skärström som chef. Efter hennes pensionering 1972 uppehölls befattningen på vakans av Inez Dahlberg. De 550 hushåll som då hade postadress Köinge betjänades till största delen med lantbrevbäring. Från den 1 april 1973 fick även de dittills direktbetjänade hushållen lantbrevbäring. Därmed drogs postexpeditionen in och kunderna fick postadresserna Ullared, Vessigebro eller Falkenberg, allt efter belägenheten av deras bostäder.

1874-01-01--1874-03-31
1897-11-01--1921-12-31
Namn Lisbro 1922-01-01--1954-03-31

Lis(bro)

Bland de 23 nya poststationer som tillfördes Falkenbergs postområde med 1874 års ingång förlades en till Lis utmed huvudpostlinjen mellan Falkenberg och Varberg. Någon särskild postgång krävdes sålunda inte för denna poststation. Sven Olsson utsågs till föreståndare med 50 kr i årsarvode. Något helt sådant blev det dock inte till Olsson, för redan den 10 mars 1874 beslöt poststyrelsen att poststationen skulle dras in med utgången av mars. Därmed kom Lis att höra till den lilla gruppen av extremt kortlivade poststationer.

Annotationerna om beslut och verkställighet tycks dock inte ha blivit fullständiga vid poststyrelsen i den brådska som rådde under det stora omorganisationsskedet i anslutning till att postverket övertog ansvaret för kronbrevbäringen. I poststyrelsens beslut den 29 juni 1875 fanns nämligen Lis med bland de nio poststationer som skulle dras in vid halvårsskiftet. Arkivhandlingar som lagts till en dossier, uppenbarligen mycket omfattande, med Trafikavdelningens diarienummer 1875:1287 saknas trots många efterforskning. Detta gör det svårt att med någorlunda säkerhet återge vad som verkligen hände eller vad som låg bakom de beslut som man kan finna i registraturs utgående skrivelser.

Indragningen av poststationen i Lis föranledde folkskolläraren J F Lidholm att den 8 januari 1875 begära hos poststyrelsen att en poststation skulle inrättas i församlingens skolhus med gångpost från Falkenberg. Denna framställning föranledde inte något avseende vid poststyrelsens prövning. En postdistribution inom Stafsinge socken kom till stånd betydligt senare genom att en lantbrevbäring inrättades den 1 juni 1904 med Alfred Julius Gustafsson från Åkerrör som kontraktsanställd. På den drygt 16 km långa ringlinjen gick han med posten för kr 1:12 per tur, vilket motsvarade 67 öre milen.

Invånarna i Lis skulle så småningom återfå sin poststation. Men det skulle dra ut på tiden även sedan frågan väckts till liv på nytt genom ett brev till poststyrelsen den 29 december 1887 från tolv personer i Lis och Torebo. De önskade en poststation vid hållplatsen i Lis, villken passerades av fyra tåg om dagen. Tågen medförde post till adressater i Lis men lämnade av denna post dels i Falkenberg och dels i Långås. Där fick Lis-borna hämta sin post, beroende på var de bodde eller vilka önskemål de lämnat till resp postanstalter. Nu var emellertid direktören G Ehrenborg vid Mellersta Hallands järnvägsaktiebolag emot på att en poststation skulle öppnas i Lis.

Ett år senare kom några av petitionärerna igen med en ny framställning. De bifogade ett intyg från järnvägens trafikchef om att hustrun till banmästaren i Lis ansågs fullt kompetent att sköta en eventuellt blivande poststation i stationshuset. Trafikchefen underrättade postinspektionen att minst ett postförande tåg om dagen kunde få göra uppehåll i Lis. Postinspektör Winroth ansåg emellertid att behovet av en poststation i Lis inte kunde "anse vara så särdeles stort" och att det avsedda expeditionsrummet i stationshuset också användes "såsom sovrum för hela familjen, däribland två mindre barn". Poststyrelsen biföll postinspektionens hemställan att "frågan om inrättande av den ifrågasatta poststationen måtte tills vidare anstå".

Den 8 september 1889 behandlades ärendet under kommunalstämman i skolhuset vid Stafsinge kyrka och ordföranden Anders S Karlsson utsågs att lämna in en ansökan till poststyrelsen om en poststation i Lis. Några ändrade förhållanden hade emellertid inte inträtt och poststyrelsen vidhöll sitt förut fattade beslut. Nästa framställning gjordes den 22 december 1893 av den nye kommunalordföranden F O E Barkman. Han skrev att behovet av en poststation gjorde sig alltmer gällande för alla "och icke minst för mig, sedan jag erhållit kommunalordförandeförtroendet, och därigenom ännu mer röner olägenhet av att oaktat jag har Lis station några bösskott härifrån, ändå nödgas avhämta post cirka 6/10 mil, och ansågs det vara behövt för 20 à 30 år sedan, då (efter berättelse) 'där varit poststation därstädes, som upphörde endast därav att dåvarande föreståndaren, ägaren av Lis, ej ville hava den befattningen längre, och någon annan lämplig person då ej fanns att tillgå', så må väl ingen förundra sig över

behovet nu av en sådan station, då det ju i detta så väl som i allt annat väl är meningen att gå framåt och ej tillbaka".

Barkman fick vänta länge på svar och kompletterade sitt brev den 28 november 1894 med uppgiften att om ett eventuellt avslag skulle bero på att det inte fanns någon "passande lokal i banstationshuset för postens skötsel, är jag villig att i så fall hellre själv åtaga mig uppdraget att ombesörja posten, än att ingen post eller poststation få i Lis". Även denna gång skrev Barkman förgäves.

Det blev postinspektör Viktor Melander som själv tog upp frågan nästa gång. Han skrev den 15 maj 1897 till poststyrelsen bl a följande:

"Sedan emellertid, enligt vad vederbörande trafikdirektör hit meddelat, å platsen numera anställts person, som anses lämplig att jämväl sköta postgöromål, får jag hos Kungl. Styrelsen vördsamt hemställa, att poststation av första klassen, med benämning Lis samt lydande under postkontoret i Falkenberg, måtte den 1 nästkommande juni inrättas vid ifrågavarande anhaltstation, att förestås av stationsföreståndaren mot arvode till belopp av 120 kronor för år räknat".

Poststyrelsens positiva beslut efter denna framställning gällde för tillämpning från den 1 november 1897. Lars Hansson blev poststationsföreståndare. Den 1 november 1910 tillträdde Nils Ohlsson Sihl och därefter har följande järnvägsanställda ansvarat för posten i Lis: Lars Larsson (1914-1917), Gustaf Ivar Ohlin (1917-1925), Nils Alfred Sandén (1925-1929), David Natanael Persson (1929-1934), Nils Ferdinand Nilsson (1934) och Elsa Augusta Lind (1934-1954). Poststationen drogs in den 1 april 1954. Den hette då **Lisbro**, ett namn som den fick redan den 1 januari 1921 för att undvika namnförväxling och felsortering av bland annat post till Lia.

1874-01-01--1961-10-31

Morup

Vid den genomgående huvudpostlinjen genom Halland, som passerade Morups gästgivaregård, öppnades den 1 januari 1874 en poststation i Morups kyrkby på ett kort avstånd från gästgivaregården. Dess föreståndare blev organisten Alfred Wetterman med vilken avtalades 50 kr i årsarvode.

Postförarens skjutsombyte ägde sedan lång tid tillbaka rum vid gästgivaregården. Det extra uppehållet vid poststationen medförde en kort avvikelse från färdvägen. Därför besvarade sig skjutsentreprenören N A Gustafsson i Stensbol hos poststyrelsen.

Sådana avvikelser vid en redan befintlig postlinje i samband med att den nya organisationen trädde i kraft 1874 ledde i regel till komplikationer. Ett par liknande fall har jag redovisat i böckerna "Posthistoria från Ljungby kommun" (Boaryd och Vrå) samt i "Kommunikation i Allbo" (Mistelås och Slätthög). Där löstes problemen genom att poststyrelsen kom överens med entreprenören om visst tillägg och så blev även fallet i Morup.

Bland 1874 års poststationer kan den i Morup sägas ha hört till de mera stabila. Ändå fanns det funderingar på indragning vid tillkomsten av järnvägssträckan mellan Falkenberg och Varberg och detta på grund av att en poststation i Långås då inrättades inom samma socken. Den 1 augusti 1886 hölls en kommunalstämma i sakristian i Morups kyrka på begäran av postinspektör Hugo Winroth i Malmö. Det protokollsutdrag som denne fick, berättade bland annat om stämmans enhälliga åsikt

"att, om en poststation vid Långås järnvägsstation bliver inrättad, så hade likväl den allra största delen av församlingen behov av Morups poststations bibehållande, helst denna station hade det fördelaktigaste läge för hela församlingen och synnerligast som järnvägslinjen berör socknen endast i yttersta kanten av den minst befolkade delen".

Protokollsutdraget berättade också, att socknen var villig att bidra med 50 kr årligen till kostnaden för en daglig gångpost mellan den blivande järnvägsstationen i Långås och Morups poststation. Poststationsföreståndare Wetterman var själv ordförande i kommunalstämman och gjorde en egen missivskrivelse när han sände protokollet till postinspektionen. Däri uppgav han att det troligen skulle gå att få tag på ett gångpostbud för halva kostnaden jämfört med vanliga skjutspengar, d v s hälften av ca 330 kr. Själv ville han gå ändå längre och skrev: "Om stationen härstädes åtager sig transporten för 150 kronor, skulle det endast kosta postverket 100 kr" (tack vare socknens bidrag).

På Winroths förslag underlät styrelsen att besluta om indragning av poststationen i Morup. I april 1896 begärde Wetterman att få överlåta poststationen på mågen Carl Wingren, som hade övertagit hans handelsrörelse i Morup. Det gick poststyrelsen med på och Wingren fick samma årsarvode som Wetterman hade uppnått, 200 kr. Skiftet ägde rum den 1 juni 1896.

Postmästare Karl Lindbohm i Falkenberg anmälde den 16 oktober 1908 till postinspektionen att Wingren blivit försatt i konkurs. Under det tjänstgöringsförhinder som därigenom uppstod för Wingren vikarierade Wetterman. Sedan postinspektionen bedömt Wingren olämplig som föreståndare, söktes befattningen av dennes hustru Alfred Olivia, således Wettermans dotter. Eftersom en gift kvinna inte var myndig kunde hon inte antas till statlig tjänst. Nu löstes frågan på ett mera ovanligt sätt. Carl Wingren avstod från sin målsmansrätt över hustrun

och makarna dömdes på deras begäran till boskillnad. Något vad blev inte inlagt häremot.

Fru Wingren fick ett kontrakt som poststationsföreståndare, gällande från den 1 juni 1909, alltjämt med 200 kr i årsarvode. Hon blev kvar i tjänst till 1938, då hon 70 år gammal sade upp sitt avtal. Hennes efterträdare blev Signe Maria Johansson den 1 maj 1938. Den 1 oktober 1940 tog Sylvia Gunborg Johansson vid, men efter sex år återtog Signe Maria poststationen och skötte den till indragningen den 1 november 1961. Hon var då närmare 72 år gammal.

Ett försök att få poststationen flyttad till Hule år 1909 rann ut i sanden. Förslagsställarnas alternativ att anordna lantbrevbäring från Morup till Hule accepterades däremot. Med husägaren Magnus Edvard Johansson i Hule tecknades ett kontrakt om vardaglig lantbrevbäring på en 7.5 km lång linje från poststationen över handelsföreningens huvudaffär i Hule till dess filial i Glommens hamn. Årsersättningen till lantbrevbäraren blev 300 kr, vilket motsvarade omkring 67 öre milen.

1874-01-01--1879-07-31
1880-04-01--1953-08-31

Risen

Den omorganisation, som genomfördes i Halland från 1874 års ingång, innebar att ansvaret för kronobrevbäringen överfördes på postverket. Begreppet "kronobrevbäring" upphörde därmed.

Kronobrevbäringen hade dittills fullgjorts av bönder som i allmänhet fick ersättning i form av befrielse från vissa skattepålagor, skjutsningsskyldighet eller utskrivning till krigstjänst. Under senare delen av kronobrevbäringsperioden förekom även kontant ersättning. Olika former för kompensation fanns således, men ändå kände de berörda det som en lättnad att bli befriade från skyldigheten. Nu skulle kronobrevbäringen ingå i postverkets ordinarie arbetsuppgifter. Därför inrättades nya postlinjer, som i mycket anslöt sig till de gamla kronobrevbäringsdistrikten. Man inrättade också en mängd nya poststationer, där inte bara civilstatens tjänstemän utan även privatpersoner kunde utträta sina postärenden. Rätten att efter eget gottfinnande inrätta poststationer på landsbygden hade postverket fått genom ett regeringsbemyndigande redan i mars 1860, men antalet poststationer hade vuxit sakta under mellanperioden. Nu hette det i 1873 års riksdagsbeslut om kronobrevbäringsens upphörande att "en poststation inrättas i var socken, där så behövdes".

Planerna för omorganisationen diskuterades mellan poststyrelsen och representanter för länsstyrelsen och länets judiciella funktioner, kronofogdar och länsmän. Ändå blev den nya organisationen på sina håll ett hastverk, bland annat genom felbedömningar om behov av poststationer och deras placering. Åtskilliga ändringar måste göras redan samma år och ännu flera efter fortsatt översyn.

En av de 75 nya poststationer som på så sätt kom till i Halland med 1874 års ingång var den med namnet Risen i Sibbarps socken. En gångpost inrättades mellan Köinge och Sibbarps socknar och en mellan Sibbarps och Dagsås socknar. Samtidigt öppnades en poststation i Skygge inom Dagsås socken. I Risen blev Petter Larsson föreståndare och i Skygge N Persson. Båda ansvarade för postföringen till sina respektive socknar. För postgången och poststationens skötsel fick Larsson 100 kr i årsarvode och Persson 60 kr.

I fallet Risen och Skygge finner vi ett fenomen som är snarlikt de som jag har redovisat i posthistorisk skrift nr 243 för Abild och Perstorp resp Asige och Semb. Liksom där finner vi kronolänsman A T Ahl i Bössgård som en bidragande faktor till att justeringar måste göras nära nog omgående. Han hade sålunda inte gett tillräcklig information till alla personer som han hade vidtalat att bli anställda på kontrakt med postverket, innan han lämnade sina uppgifter till länsstyrelsen. Den 31 december 1873 undertecknade nämligen inte mindre än sju vidtalade personer, däribland N Persson i Skygge och Petter Larsson i Risen, ett brev till poststyrelsen med följande innehåll:

"Undertecknade, som åtagit oss att vara s k gångposter inom Dagsås, Sibbarps, Köinge, Svarträ, Ullareds, Källsjö och Fagereds socknar, men nu hava av Kungl. Generalpoststyrelsen blivit utnämnda även till poststationsföreståndare, få härmed helt och hållet avsäga oss denna senare befattning, vilken vi aldrig åtagit oss, varemot vi skola mot det av oss begärda arvode under år 1874 fullgöra vårt åliggande såsom gångposter i enlighet med den tidtabell, som av kronobetjäningen i orten anses lämplig, vadan vi härmed få återställa de till oss av kronolänsmannen i orten överlämnade instruktioner och författningar".

Brevet lämnades efter vederbörandes underskrift till kronolänsman Ahl, som själv skickade det vidare till poststyrelsen med ett uttalande. Någon hade hjälpt sökandena med formuleringen. Ahl hade på eget förslag blivit utsedd till poststationsföreståndare i Bössgård, när den öppnades i hans bostad med 1874 års ingång. Han menade i sin missivskrivelse till poststyrelsen bland annat, att "kronobrevbäringen är ersatt lika mycket genom nuvarande gångposter som genom stationsföreståndare med gångposter tillsammans". Därmed torde han ha avsett att några egentliga poststationer inte behövdes på de små platserna, men han tycks ha bortsett från att det inte bara var

kronobrevbäringen som skulle ersättas. Han hade inte själv ansett att man i sammanhanget borde underlätta också för allmänheten att skicka och ta emot brev.

Varken poststyrelsen eller länsstyrelsen delade Ahls uppfattning. Persson i Skygge fick utöver de 60 kr han tillerkänts för postföringen ett tilläggsarvode på 100 kr för att sköta poststationen. Komplikationer på andra håll inom fögderiet ledde bland annat till att poststationen i Semb flyttades till Asige, varom berättas i posthistorisk skrift nr 243.

Petter Larsson i Risen accepterade till skillnad från Persson i Skygge inte att vara både postförare och poststationsföreståndare. Därför anställdes kantorn J A Syrén att sköta poststationen med ett årsarvode av 100 kr. Därmed flyttades Risens poststation till Sibbarps klockaregård i stället för att finnas i Larssons bostad som varit kronolänsman Ahls ursprungliga avsikt.

Genom flera årsarvoden till poststationsföreståndare på olika håll ökade den kostnad som man hade kalkylerat med, när förslaget till omorganisation presenterades. Länsstyrelsen menade i sitt brev till poststyrelsen den 18 april 1874, att den på så sätt ökade kostnaden *"för brevbefordringens ordnande inom ifrågavarande socknar ej torde kunna undvikas och utan tvivel kommer att så småningom ersättas genom inkomsten av brevportot"*.

Formerna för hur lantbrevbäringen skulle organiseras i Halland var föremål för överläggningar på länsstyrelsen i Halmstad den 9 september 1878 i närvaro av bl a generaldirektör Wilhelm Roos. Som underlag för diskussionen användes bl a en sammanställning över hur mycket frimärken som hade sålts på de olika poststationerna under åren 1876 och 1877, belopp som jämfördes med storleken av poststationsföreståndarnas årsarvoden. I Risen hade frimärken sålts för 171 kr under 1876 och för 185 kr under 1877. Förhandlingarna resulterade i en överenskommelse att bl a poststationen i Risen skulle dras in. Som framgår av nästa avsnitt, hade poststationen i Skygge dragits in vid halvårsskiftet 1875.

Beslutet om indragning av Risens poststation genomfördes den 1 augusti 1879. Den ersättning som Sibbarps socken fick i stället för den indragna poststationen var möjligheten att anlita lantbrevbäraren på den 22 km långa linjen mellan Hunnestad och Bergagården över Tvååker och Risen. Ett kommunombud skulle ta emot posten från lantbrevbäraren och lämna den till adressaterna efter hand som dessa frågade efter post. Kommunombudet förmedlade också post till lantbrevbäraren. Bara de som vistades utmed lantbrevbärarens färdväg hade i allmänhet möjlighet att själva sköta kontakten med honom. Han gick den närmaste vägen utan avstickare.

En månad efter indragningen av poststationen i Risen hölls en kommunalstämma i Sibbarps skolhus. Då beslöt man att uppdra åt nämndens ordförande Lars Otto Andersson i Jernvirke att göra en

skriftlig framställning till poststyrelsen om att poststationen skulle få återinrättas. När han fullgjorde sitt uppdrag, kom han med ett par konkreta förslag *"för att vinna nödig rättelse och få en bättre postgång anordnad för Sibbarps socken utan att förmärma annans rätt"*.

Önskemålet var att ändra lantbrevbäringen mellan Hunnestad och Bergagården så, att den avbröts i Tvååker, samt att återinrätta poststationen i Sibbarps klockaregård. Klockaren och folkskolläraren F A Syrén erbjöd sig att bli föreståndare på nytt, nu mot ett årsarvode av 75 kr samt att dessutom ansvara för postföringen mot 65 öre milen fram och åter. Vice pastor Olof Öhrwall tillstyrkte framställningen och påpekade att *"den föreslagna förändringen skulle bli till väsentligt gagn för icke endast den korresponderande allmänheten utan i all synnerhet för tjänstemännen"*. I såväl ansökan som i det sistnämnda uttalandet förenade sig kronolänsman Ahl, som alltjämt var poststationsföreståndare i Bössgård.

Poststyrelsen var negativ till framställningen och menade i ett brev till länsstyrelsen, att *"öppnande åter av poststation i Risen ej bör ifrågakomma men indragning av postföringen mellan Risen och Tvååker kunde möjligen äga rum"*.

Då förklarade sig Syrén beredd att sköta poststationen mot ännu lägre årsarvode - han sänkte sina anspråk till 25 kronor. Samtidigt uttalade sig kronofogden C F Bruno i Varberg i en inlägga till länsstyrelsen till förmån för Sibbarps socken. Detta ledde till att länsstyrelsen i ett brev till poststyrelsen den 3 november 1879 hemställde att poststationen i Risen skulle återinrättas.

Det blev bifall och postmästaren i Varberg fick order att säga upp avtalet med Sven Gustaf Bengtsson i Hunnestad om lantbrevbäring på linjen till Bergagården. Denne erbjöds att i stället bli lantbrevbärare på den avkortade linjen Hunnestad-Tvååker och accepterade ett nytt avtal, som gav honom kr 1:40 per tur. Mellan Tvååker och Sibbarp ströps sålunda linjen. För att kunna få fram posten till Risen inrättade man en gångpostlinje dit från Bergagården. Den 1 april 1880 trädde förändringen i kraft och poststationen med namnet Risen i Sibbarps klockaregård var åter ett faktum. F A Syrén fick också ta ansvaret för gångposten från Bergagården. Den återinrättade poststationen skulle enligt poststyrelsens beslut den 1 december 1879 lyda under postmästaren i Falkenberg.

Syrén efterträddes efter några år som poststationsföreståndare av Otto Olsson. Denne ville inte nöja sig med det låga årsarvodet. I ett brev den 14 februari 1885 begärde han förhöjning till 75 kr per år eller att vid avslag få sluta sin tjänst. Efter förfrågan hos kronofogden i Varberg underrättade länsstyrelsen poststyrelsen om att *"ehuru kungörelse angående befattningen blivit uppläst i Sibbarps kyrka, icke någon anmält sig villig att befattningen emottaga; och har Konungens Befallningshavande icke någon att föreslå till poststationsföreståndare å Risen"*.

Inför detta faktum accepterade poststyrelsen att höja Otto Olssons arvode och någon tanke på att dra in poststationen på nytt tycktes inte ha förekommit vid det tillfället.

Under Otto Olssons tid som poststationsföreståndare fullbordades västkustbanan på sträckan mellan Halmstad och Varberg. Det blev därför aktuellt att förändra postföringen till de lantpoststationer som låg på rimligt avstånd från järnvägen. Sålunda skulle gångposten mellan Bergagården och Risen ersättas med en gångpost från Långås. För den förstnämnda svarade ännu formellt sterbhuset efter den avlidne förre poststationsföreståndaren F A Syrén. Hans änka hade varit förordnad att förestå poststationen innan Olsson tillsattes.

Arbetskarlen Bengt Johan Andersson från Sibbarps församling hade under nära fyra års tid före och efter Syréns död fullgjort postföringen mellan Bergagården och Risen såsom "underentreprenör". Nu blev det formella kontraktet med Syrén hävt efter skriftväxling med sterbhuset och Bengt Johan Andersson fick ett eget kontrakt om postföring mellan Långås och Risen från den 21 september 1886, när järnvägen öppnades för allmän trafik på delsträckan.

År 1887 fick Otto Olsson ytterligare en löneförhöjning och hade nu ett arvode av 100 kr för helt år räknat. På sommaren anmälde han till postinspektionen i Malmö att han skulle flytta till Sörby församling i Skaraborgs län. Den nye skolläraren i Sibbarp Gustaf Georg Fredblom var villig att överta Olssons kontrakt om poststationens skötsel på oförändrade villkor. Han hade inte uppnått myndig ålder och kunde därför inte få något kontrakt. Olsson föreslog som vikarie handlanden S M Johansson i Folkared.

Olsson var den ende som då ansågs lämplig att sköta sysslan, men om han antogs skulle poststationen flyttas till en mindre central plats, två kilometer från Sibbarps skolhus i riktning mot Långås. Postinspektionen hade synpunkter även på andra nackdelar som skulle följa med flyttningen och fann det

"mindre lämpligt, att poststationer äro inrymde i handelslokaler, enär breven därstädes ej bruka förvaras på sådant sätt som kan anses betryggande för vederbörande korrespondenter, och i många fall försändelserna till allmänheten utlämnas av minderåriga handelsbiträden, och i sammanhang med att handeln pågår".

Johansson fick ändå sköta poststationen i affären under en kortare period. Den 2 december 1887 anmälde folkskollärare Johan August Ahlberg, nyutnämnd klockare i Risen, att han var villig överta tjänsten som poststationsföreståndare. Det accepterades och poststationen återflyttades till dess förutvarande centrala plats inom Sibbarps socken. Men efter drygt två år skickade Ahlberg sin egen uppsägning den 28 mars 1890 *"på grund av möjlig avflyttning från Risen"*. Han återtog uppsägningen, sedan en annan person blivit utnämnd på den lärarbefattning Ahlberg sökt och hoppats få.

Den 25 september 1891 lät Ahlberg höra av sig med en ny uppsägning men inte på grund av förmodad avflyttning utan därför att han tyckte arvodet var för lågt. Poststyrelsen gick med på förhöjning till 130 kr om året från 1892 års ingång. Men den förbättringen hade han nytta av bara en kortare tid, för när han sökte ännu en lärartjänst i början av 1892, hade han större framgång. Den 18 mars 1892 sade han upp sig igen, nu för tillämpning från den 1 juli 1892. Hans vikarie Herman Fredrik Lindblad förordnades att sköta poststationen. Denne blev sedan fast anställd som lärare och antogs i samband därmed som ordinarie poststationsföreståndare.

Lindblads årsarvode höjdes till 175 kr från 1901 års ingång. År 1913 blev det dags att flytta poststationen igen, denna gång till Sven Albert Johanssons affär. Nu hade postinspektionen inga invändningar mot att förlägga posttrafiken till en handelslokal. Sven Albert var kvar som poststationsföreståndare till 70 års ålder och efterträddes av Fredrik Ivar Johansson den 1 oktober 1930. Åtta år senare blev änkefru Alma Olivia Lönnegren föreståndare. Hon hade vikarierat på befattningen drygt ett år, innan hon tillträdde formellt den 1 juli 1938. Hon blev den sista ordinarie innehavaren av sysslan. Efter hennes avgång den 30 juni 1953 uppehölls befattningen på vakans till dess poststationen kunde dras in med augusti månads utgång.

1874-01-01-1875-10-31

Skygge

En av Hallands 75 nya poststationer vid 1874 års ingång förlades till Skygge i Dagsås socken. Till föreståndare antogs N Persson som också fick ansvaret för befordran av gångposten på den samtidigt inrättade linjen mellan Risen i Sibbarps socken och Skygge i Dagsås socken. Persson fick ett årsarvode på tillsammans 60 kr för de båda uppgifterna. I avsnittet om Risen berättar jag något om det brev i frågan om anställningsvillkoren som Persson undertecknade den 31 december 1873 tillsammans med sex andra kontraktsanställda.

Ett av resultaten av skrivelsen blev att Persson fick ett tilläggsarvode på 100 kr om året för att sköta poststationen. Den utnyttjades emellertid mycket litet men fick ändå vara kvar till och med juni 1875, då en massindragning drabbade många halländska poststationer.

Sannagården

1874-01-01--1874-12-31

Poststationen i Sannagården inrättades den 1 januari 1874 i Vinbergs socken och fick posten via den redan tidigare inrättade postlinjen mellan Falkenberg och Svenljunga (på norra sidan av Ätran). Till föreståndare utsågs J A Nilsson med 50 kr i årsarvode. Mer än ett sådant blev inte utbetalat, för poststationen drogs in den 31 december 1874. Vinbergs socken fick en förenad post- och järnvägsstation med sockennamnet genom tillkomsten av Falkenbergs järnväg den 1 oktober 1894. Om den poststationen finns uppgifter på sid 44.

Svarträ

1874-01-01--1875-06-30

Från poststationen i Köinge, som inrättades den 1 januari 1874 med direktförbindelse med Falkenberg genom en postlinje över Bergagården och Ljungby, öppnades en halv mil lång postlinje norrut till Svarträ. Hemmansägaren Johannes Svensson blev ansvarig för postföringen på denna lilla linje men också för den poststation som med namnet Svarträ inrättades den 1 januari 1874. För båda åtagandena fick han 100 kronor i årsersättning sammanlagt.

Svensson uppgav sig ha blivit felinformerad av länsmannen, när avtalet om postföringen slöts. Han hävdade att han skulle ha begärt högre arvode om han vetat att han också skulle vara skyldig hålla en poststation. Poststyrelsen beslöt den 7 maj 1874 att han skulle få 100 kronor för poststationens skötsel och att postföringsersättningen skulle betalas för sig med 50 kronor om året.

Enligt ett telegram till postmästaren i Falkenberg den 29 juni 1875 drogs poststationen i Svarträ in den 30 juni 1875. Samtidigt upphörde postbefordringen på delsträckorna Bergagården - Alfshög, Köinge - Svarträ och Ullared - Ulfvad. En poststation med namnet Svarträhed inrättades vid Falkenbergs järnväg den 1 november 1908.

Ulfvad

En poststation med namnet Ulfvad inrättades i Källsjö socken med 1874 års ingång. Posten bars dit på en 1/4 mil lång väg från Ullared enligt ett kontrakt med Sven Carl Johansson. Denne antogs också som poststationsföreståndare i Ulfvad med 85 kr i årsarvode, vilket också inbegrep ersättning för postföringen.

Johansson uppgav sig ha blivit felinformerad, när avtalet om postföringen slöts. Han hävdade att han skulle ha begärt högre ersättning, om han varit medveten om att han också skulle vara skyldig att hålla en poststation öppen på regelbundna tider.

Poststyrelsen beslöt att Johansson liksom flera kolleger i samma belägenhet skulle få 100 kr i årsarvode för poststationens skötsel utöver vad som betalades för postföringen.

Poststationen var en av de många som kommit till "av misstag" i den stora brådska som präglade 1874 års omorganisation. Den drogs in med utgången av juni 1875 enligt det beslut som sändes telegrafledes till postmästaren i Falkenberg dagen innan. Samtidigt upphörde postföringen på linjen Ullared-Ulfvad.

1874-01-01--1896-05-31
1896-10-01--

Ullared

De många postlinjer av varierande längd som inrättades inom Falkenbergs postområde i samband med kronobrevbäringsreformen vid 1874 års ingång omfattade också en linje från den samtidigt öppnade poststationen Bössgård till Ullared. För denna halvmils-långa postföring fick Magnus Persson i Ullared ett kontrakt.

Denne antogs också till föreståndare för den samtidigt öppnade poststationen i Ullared med 75 kr i ersättning för såväl postföringen som skötseln av poststationen. På färden från Bössgård till Ullared skulle han inte bara medföra postsäcken till sin egen poststation utan också till poststationerna i Ulfvad och Fagered, eftersom nya postlinjer samtidigt hade öppnats från Ullared till dessa platser.

Det var således ett tungt arbete som hade ålagts Magnus Persson utan att han blivit tillräckligt informerad i förväg vid sammanträffande

med kronolänsman A T Ahl i Bössgård. Efter framställning befriades Persson från uppdraget som poststationsföreståndare från augusti månads ingång 1874 men han fick behålla postföringskontraktet med 85 kronor i ersättning per år för enbart postföringen.

Den nye föreståndaren för poststationen i Ullared blev färgaren C J E Gyllenbäck. Han fick 100 kr i årsarvode. Efter mer än 10 år begärde han höjning *"till tvåhundra kronor, eller med det belopp Kungl. Styrelsen må finna skäligt"*. Han förbisåg den stipulerade uppsägningstiden på tre månader som måste föregå varje kontraktsändring och postmästaren i Falkenberg fick den 6 februari 1885 poststyrelsens uppdrag *"att fästa bemålde Gyllenbäck's uppmärksamhet därpå, att, då kontrakt med honom, i egenskap av poststationsföreståndare, finnes avslutat, de genom detta kontrakt fastställda ersättningsvillkor måste förbliva gällande intill dess kontraktet kan, efter skedd uppsägning och i stadgad tid, komma att upphöra"*.

Ofta berättar dokument i likartade situationer, att vederbörande poststationsföreståndare säger upp sig och vid det efterföljande ledigförklarandet lämnar ett anbud som någorlunda motsvarar den önskade höjningen. Förmodligen var Gyllenbäck medveten om att det fanns spekulanter på befattningen som i sådant fall skulle underbjuda honom. Han sade därför inte upp sig.

Några år senare finner man bekräftelse på att Gyllenbäck's förmodan inte var felaktig. Den 26 februari 1892 anmälde nämligen postmästaren i Falkenberg till poststyrelsen, att folkskolläraren L A Andersson hade erbjudit sig att sköta poststationen i Ullared för 120 kr om året, men att Gyllenbäck förklarar sig vilja vara kvar som föreståndare, om hans årsarvode höjdes till 150 kr.

Någon tredje spekulant fanns inte. Andersson hade sin bostad i Hjertareds skolhus *"invid en mindre trafikerad väg omkring 0,3 nymil från den plats, Ullareds kyrkoby, där poststationen Ullared för närvarande är förlagd"*. Det befanns olämpligt att flytta poststationen och Gyllenbäck fick ett gott vitsord för sina dittillsvarande arbetsinsatser. Hans årslön höjdes till 150 kr, räknat från april 1892.

Den höjningen hade han inte glädje av så värst länge, för med tillkomsten av Falkenbergs järnväg flyttades poststationen till järnvägsstationen och den järnvägsanställda Sven Johan Karlsson fick ansvar för postgöromålen från den 1 oktober 1894. Han oroades av händelseutvecklingen knappt två år senare. Vad som var på gång, som man säger, kan vi förstå av följande citat ur ett brev från styrelsen för Falkenbergs järnväg till postinspektionen i Malmö:

"Då inkomsterna å vår järnväg äro små, nödgas vi tillse, att alla möjliga inbesparingar i förvaltningskostnaderna åstadkommas och har för detta ändamåls vinnande förslag väckts om den förändring med stationen i Ullared att de obetydliga järnvägs-göromål, som där förekomma, kunna tills vidare bestridas ev en banvakt med biträde av

hustru eller tjänstehjon. Om denna anordning blir genomförd, är tydligt att postgöromålen å nämnda station icke kunna därstädes ombesörjas, varför hemställes om ej samma poststation kan från och med den 1 nästa juni indragas och den avgift från postverket som nu utgår till Ullared, tilläggas poststationsföreståndaren i Fridhemsberg, där alla ortens postgöromål kunna bekvämligare sammanföras.

Ullareds hållstation, såsom postanstalt, kan icke, i följd av dels de lokala förhållandena och dels närheten, cirka 3 kilometer från Fridhemsberg, vara av behovet påkallad, ty den betjänar endast några få personer i närbelägna bondgårdar. Anordningen kommer ock att medföra att stationsföreståndaren i Fridhemsberg, där ortens egentliga postgöromål förekomma, kunde utan ökad kostnad för Postverket få en ytterst välbehörlig och välförtjänad påökning, ty den nu utgående är uppseendeväckande liten".

Postmästare Georg Hagelin i Falkenberg uppgav i ett remissvar till postinspektionen den 5 maj 1896, att han ansåg att *"poststationen i Ullared skulle kunna indragas, och i sammanhang därmed avlöningen till poststationsföreståndaren i Fridhemsberg höjas till ett belopp av 240 kr för år"*. Postinspektör Victor Melander instämde med postmästaren i fråga om indragningen men ansåg att ersättningen för postgöromålen i Fridhemsberg borde höjas från 120 till 300 kr om året. Ett skäl till detta var den "sidopost" som förekom tre gånger i veckan på grund av lantbrevbäringen Fridhemsberg-Källsjö. Poststyrelsen beslöt i enlighet härmed och den 1 juni 1896 drogs poststationen i Ullared in. Kommunalstämmans ordförande i Ullared, L A Andersson, försökte hindra beslutet men det var fattat sex dagar innan hans telegram den 19 maj nådde poststyrelsen med texten:

"Innan vidare åtgärder angående Ullareds poststation vidtages, invänta avsänd skrivelse".

Telegrammet baserades på ett brev som L A Andersson hade fått som svar på sin framställning till Falkenbergs Järnvägs AB om att inte ändra status för stationen i Ullared. I svaret, daterat den 16 maj 1896, meddelade järnvägens styrelse

"att vi, på skäl Ni anfört och av mellankommande orsak, beslutat, att med frånträdande av förut i ärendet fattat beslut bestämma, att bantågen skola stanna vid stationen i Ullared, att stationsgöromålen därstädes skola bestridas av stationsföreståndare och att nuvarande innehavaren av denna befattning kommer att tillsvidare därvid bibehållas".

Hembygdsvänner torde genom studium av lokala portokoll kunna stilla en eventuell undran om vilka skäl Andersson hade angett i sitt brev till järnvägsbolaget. Det brev han återropade i sitt för sent avsända telegram till poststyrelsen innehöll bl a motiveringen

"att en poststation i Ullared, i följd av dess belägenhet invid kyrkan i Ullareds kyrkoby, i vars omedelbara närhet finnes färgeri, trävaru- och diversehandel, samt på ett kortare avstånd socknens folkskola, är

lämpligaste och i alla avseenden fördelaktigaste platsen för en poststation inom socknen".

Det framhölls också att postsparbankens framgång i Ullareds socken huvudsakligen kunde tillskrivas poststationens centrala läge *"och bekvämligheten att dagligen ha bud med skolbarnen".*

På samma grunder som Ullareds sockenmän hade anfört tillstyrkte verkställande direktören vid järnvägsbolaget i ett brev den 26 maj 1896 att poststationen i Ullared skulle få bibehållas och postmästare Hagelin var enig med honom. Även postinspektionen i Malmö anslöt sig till den uppfattningen och ärendet föredrogs på nytt i poststyrelsen den 2 juni 1896, sedan beslutet om indragning hade genomförts. Poststyrelsen beslöt då att ingen annan åtgärd skulle vidtas än den att postinspektionen skulle göra en ytterligare utredning.

Den olycka som hade drabbat Ullared genom poststationens indragning diskuterades offentligt vid en allmän kommunalstämma i färgerihuset den 21 juni 1896. Då framhölls att

"en postanstalt förlagd till Fridhemsberg i socknens utkant icke kan vara till gagn för andra inom Ullareds socken än för de få därintill boende, att Fridhemsbergs poststation väl är behövlig, men detta huvudsakligast för angränsande Fagereds och Källsjö socknar, att såväl allmänna som enskildas vägar inom socknen äro här som annorstädes framdragna i riktning mot sockenkyrkan".

Handlanden R von Schele fick uppdraget att tillsammans med stäm--mans ordförande L A Andersson begära hos poststyrelsen, att poststationen bleve återinrättad. Denna framställning daterades den 29 juni 1896 och fick mera tyngd genom intyg från invånare i Svarträ och Gällared om att poststationen i Ullared behövdes för deras del, samt från komministern E Westerlund i Fagered om att poststationen i Ullared måste anses om oumbärlig *"icke blott för den vida större delen av Ullareds kommun utan ock för betydliga områden av Gällared, Svarträ och Källsjö socknar"*. C J E Gyllenbäck, som enligt egen uppgift varit poststationsföreståndare i Ullared under 21 år, instämde till alla delar i komministerns intyg.

Framställningen var i övrigt laddad med starka argument och avslutades med uppgiften *"att det väcker harm och förtrytelse hos Ullareds sockens invånare att, då bantågen flera gånger dagligen stanna å Ullareds järnvägsstation, de icke där kunna utfå sina brev och tidningar utan nödgas göra en cirka ½ mils resa med tåget eller å landsvägen för att utfå väntade brev eller tidningar"*.

Kronolänsman A T Ahl, som två år tidigare hade minst sin befattning som poststationsföreståndare i Bössgård och fått uppleva tillkomsten av en poststation i Okome i stället, intygade den 4 juli 1896, att en poststation i Ullared också skulle vara av betydelse *"för tjänstebrevs snabbare och bekvämare framkomst till fjärdingsmän, pastoratsgevaldiger och kommunala myndigheter i Ullareds socken, ty den i Frid-*

hemsberg befintliga poststationen är, såsom belägen i yttersta ändan av Ullareds socken, egentligen till nytta för Fagereds och Källsjö socknar genom den därifrån till nämnda socknar utgående post".

Avgörande för poststyrelsens beslut, som fattades vid föredragning den 11 september 1896, var också ett brev från landskansliet i Halmstad den 12 augusti, vari det hette att

"då, enligt Konungens Befallningshavandes förmenande, poststation vid Ullareds järnvägsstation är av behovet synnerligen påkallad, Konungens Befallningshavande, med vitsordande av trovärdigheten hos de personer, som undertecknat de vid ansökningen fogade intyg, anser sig böra tillstyrka bifall till ansökningen".

Därmed var problemet löst och från den 1 oktober 1896 återinrättades den förenade post- och järnvägsstationen i Ullared. Sven Johan Karlsson fick fortsätta att ansvara för postgöromålen till pensioneringen den 1 juni 1927. Under ett år blev Carl Gustaf Blåberg hans efterträdare och från juni 1928 Alexander Lönn. Sedan ansvarade följande järnvägsmän för posten i Ullared: Johan Robert Svensson (1932-1944), Ernst Natanael Sahlström (1944-1949), Ernst Philip Brodén (1949-1954) och Olof Thorsten Ragnar (1955-1960).

Den 1 februari 1961 skildes post och järnväg. Med Karl Gustav Rosén som chef inrättades en postexpedition. Han kunde glädja sig åt att få nya lokaler i oktober 1976, väl behövlige inte minst på grund av den ökande trafiken efter indragning av poststationerna i Källsjö, Fagered, Gällared och Köinge. Det stora område, vars posttrafik därmed hade centraliserats till Ullared, har bidragit till att posten fick status av "lokalpostkontor" 1977 i postverkets nya kostym. Drygt 1500 hushåll har postadress Ullared, när detta manuskript renoveras i september 1994.

1875-01-01--

Älvsered

Älvsered låg inte i Faurås härad. Socknen med det namnet är en av de 34 socknar som enligt gammal judiciell indelning ingick i Kinds härad i Västergötland. Kronobrevbäringsreformen genomfördes där ett år senare än i Halland.

Genom den reformen blev Älvsered namnet på en av de många poststationer som öppnades i Västergötland vid 1875 års ingång. Till föreståndare antogs skolläraren Bengt Johansson med 75 kr i årsarvode. Posten bars till Älvsered från Klef av korpralen Josef Malm i Ödegärdet. Han fick en ersättning som motsvarade 63 öre per mil. Klef var för övrigt en knutpunkt, från vilken flera postlinjer

strålade ut. Därifrån bars post också till Mjöback och dessutom fanns det körpost till Frölunda och till Gunnarp.

Med lantbrevbäringens införande i Västergötland blev poststationen i Älvsered indragen den 31 mars 1879. Den blev emellertid återinrättad den 21 december 1896, när Falkenbergs järnväg förlängdes från Fridhemsberg. Nu blev stinsen Knut Ohlson ansvarig för postgöromålen med en årslön av 240 kr för denna del av arbetet. Han hade dessförinnan varit föreståndare för poststationen i Köinge. Lars Emil Andersson efterträdde honom i november 1899, nu med en till 300 kr höjd årsersättning.

Trafiken i Älvsered ökade våldsamt och Lars Emil Andersson fick i etapper vara med om höjning av årsarvodet för postsysslan till 900 kr jämte 1800 kr i biträdesanslag. Han måste lämna ifrån sig postarbetet den 1 december 1909. Ett kungligt brev hade nämligen gett poststyrelsen rätt att inrätta ett postkontor där. Det innebar att poststationen drogs in och Älvsered blev säte för ett nytt förvaltningsområde. Därifrån skulle bl a de nyttillkomna poststationerna administreras i takt med järnvägsnätets utbredning.

Till postmästare antogs Oskar Reinhold Ljunggren, som efter tio år följdes av Nils Gustaf Adolf Tyselius. Under den tid Älvsered fick vara kvar som förvaltningsenhet med underlydande poststationer var därefter följande postmästare ansvariga för skötseln: Bengt Johan Einar Bengtsson (1926-1928), Dage Per Engström (1928-1930), Johan Leonard Skog (1931-1934), Folke Emanuelsson (1934-1943) och Björn Sigfrid Björnsson (1943-1944).

När Björnsson utnämndes till postmästare i Torsby, hölls chefsbefattningen vakant i avvaktan på resultatet av en utredning om ny organisation. De minsta förvaltningspostkontoren var på fallrepet och med september månads utgång 1945 byttes postkontoret i Älvsered ut mot en postexpedition. Det var termen för en i början av 1920-talet införd ny postanstalt som ett mellanting mellan förvaltningspostkontor och poststationer. 1900-talets postexpeditioner hade till skillnad från 1800-talets inte några underlydande poststationer, men de avgav sina redovisningar direkt till poststyrelsen enligt samma mönster som postkontoren gjorde sina medelsredovisningar.

I Älvsered blev Karl G Johansson chef med den något underliga titeln stationsmästare, som inte alls hade med järnväg att göra. Han efterträddes 1948 av Gunnar Rosén, som fick uppleva en ny terminologi efter 28 år. Postexpeditionerna började kallas lokalpostkontor för att från och med 1986 få termen postkontor, något som då började gälla för alla fasta servicepunkter i postverket oavsett storleken. Den sistnämnda förändringen inträffade när Karin Arvidsson var chef i Älvsered. Hon hade varit förste postkassör i Kinna och utnämnts till postmästare i Älvsered 1984, sedan Gunnar Rosén avlidit. Postkontoret flyttades in i nya lokaler i ett hörn av Shoppingcenter i augusti 1987.

Yngre lantpoststationer

1895-08-01--1932-09-30

Okome

Organisationen vid järnvägens tillkomst och därmed planerad indragning av poststationen med namnet Bössgård och förändring av postgången blev känd tidigt. Frågan togs upp till behandling av Okome sockens kommunalmän. Den 2 augusti 1894 daterades ett långt brev från ordföranden i kommunalstämman Joh A Johansson med underskrift även av kyrkoherde Högrelius och ett tiotal andra av sockens förtorendemän. De begärde en poststation med socken-namnet Okome i närheten av kyrkan. Socken uppgavs ha mer än 1000 invånare. I framställningen sades bl a:

"att såväl pastoratets prästerskap som distriktets kronolänsman äro inom socknen boende, vilka tjänstemän i betraktande av sin gamla fribrevs rätt och de löften om täta och närbelägna poststationer, under vilka denna rätt utbyttes mot nuvarande tjänstebrevs rätt, kunna anses hava jämväl rättsligen grundande anspråk på poststation inom socknen ej blott till förekommande av personlig uppoffring för brevbäring utan ännu mer för främjande av sina tjänsteåligganden".

Den 9 augusti 1894 remitterade poststyrelsen ärendet till postinspektionen i Malmö. Det skulle gå lång tid innan svaret kom. Under mellantiden hade man tagit fram mer uppgifter och även fått ett erbjudande från folkskolläraren Johan Alfred Bengtsson om att sköta poststationen under minst tre år utan ersättning från postverket. Det medverkade till poststyrelsens beslut att en poststation skulle inrättas med namnet Okome från den 1 augusti 1895.

Bengtsson bevakade naturligtvis sitt kontrakt och sade upp det så att det skulle upphöra med utgången av september 1898. Han fick då ett nytt kontrakt som avsåg 100 kr i årsarvode. Detta steg efter hand och när han avgick som poststationsföreståndare den 30 september 1920, hade det nått upp till 300 kr jämte 150 kr i dyrtidstillägg. För expediering av nattposter utgick dessutom 90 kr om året.

Bengtssons efterträdare blev småskolläraren Johan Oscar Haellberg, som svarade för poststationen till dess indragning den 30 september 1932. Han var då 72 år gammal.

Källsjö

Vid uppgörandet av planerna för organisationen efter kronobrevbäringens upphörande var Källsjö en av de få socknar i Halland som blev utan egen poststation. Dess behov av postförbindelse ordnades så, att postföraren på färden mellan Ullareds och Fagereds poststationer lämnade en postväska på komministerbostället i Egnared. Komministern var den ende i socknen som höll en postväska. I den inneslöts hela socknens post. I konsekvens därmed ansåg kronolänsman A T Ahl på Bössgård, som fick kontraktet om postföring på linjen, att postföraren inte behövde ta vägen om Källsjö kyrka. Därigenom sparades för övrigt en sträcka på några tiondels mil, och komministern fick det bekvämt. Vad de andra i socknen tyckte, det framgår inte av Ahls anmälan i ett brev till poststyrelsen den 21 augusti 1874. Men de som hade någon korrespondens att tala om var troligen lätt räknade i Källsjö socken. Dessutom gällde den starkes rätt.

Behovet av en egen poststation i Källsjö gav sig så småningom till känna. En ansökan skrevs den 26 januari 1901 av Karl Johan Andrén i Källsjö och Josef Johansson i Fridhemsberg. Långt dessförinnan hade socknen ansetts få bättre postgång än genom komministerns postväska, för vid indragning av poststationen i Fagered den 1 augusti 1879 byttes den tidigare kärpostlinjen ut mot en lantbrevbäringslinje. Till kommunombud utsågs då komminister Westerlund. I sak innebar det därför ingen annan förbättring än att de sockenbor som bodde utmed lantbrevbäringslinjen hade möjlighet att få eller skicka post direkt med lantbrevbäraren August Andersson i stället för att uträtta dessa genom komministerns förmedling. Från den 1 juni 1895 ändrades linjen så att sträckningen blev mera ändamålsenlig. En begäran om en poststation vid det tillfället avslogs.

I den nya framställningen i seklets början tryckte sökandena på att lantbrevbäraren inte förmedlade assurerade brev eller postanvisningar. De fann *"det onekligen rätt besvärligt att få dessa postbehandlade, då närmaste poststation är belägen på väl 10 kilometer från socknen. Vidare torde få framhållas, att en poststation härstädes torde bära sig lika väl som på flera andra ställen då enligt nuvarande lantbrevbärarens utsago på hans linje de flesta tidningar avlämnas och största antalet frimärken säljs inom Källsjö socken"*.

Postmästaren i Falkenberg tillstyrkte framställningen och postinspektionen gjorde upp ett förslagskontrakt med folkskolläraren Karl Johan Andrén, enligt vilket denne förband sig att utan arvode från postverket sköta poststationen åtminstone till utgången av mars 1904.

Poststyrelsen beslöt att poststationen skulle öppnas den 1 juli 1901. Andrén bevakade sitt avtal och begärde i ett brev till poststyrelsen den 26 december 1903 att för framtiden tillerkännas "skälig ersättning". Postinspektionen gjorde flera försök att skaffa en annan lämplig föreståndare att mot lägre ersättning än 100 kr om året efterträda Andrén men lyckades inte finna någon. Frimärksförsäljningen hade under 1902 uppgått till 275 kr och under 1903 till 390 kr.

Andrén fick sålunda ett nytt kontrakt som gav honom 100 kr om året för sitt bestyr från och med april 1904. Arvodet höjdes 1913 till 150 kr och 1916 till 180 kr. Det uppgick till 240 kr jämte 180 kr i dyrtidstillägg, när handlanden Rickard Henning Ekelund efterträdde Andrén den 3 augusti 1920. Med efter hand stigande ersättning när betingssystemet hade upphört tjänstgjorde därefter snickaren Per August Svensson som poststationsföreståndare 1926-1932. Den 1 juli 1932 tog gårdsägaren Gustaf Viktor Nilsson vid. Han fick uppleva att poststationen ersattes med ett postombud den 1 januari 1963. Detta redovisade sina transaktioner till posten i Ullared. I takt med lantbrevbäringens fortsatta utbyggnad kunde postombudet avvecklas vid halvårsskiftet 1966.

Järnvägspoststationer

Långås

1886-09-21--

Stinsen Ernst Johan Stael von Holstein fick ansvaret för den förenade post- och järnvägsstation som öppnades i Långås den 21 september 1886. Ett löneärende visar att han i juni 1894 förgäves sökte få sitt årsarvode höjt från då utgående 300 kr. I avstyrkandet till poststyrelsen uppgav postinspektör Viktor Melander, att frimärksförsäljningen under 1891-1893 hade varit i genomsnitt 570 kr per år.

Alfred Wilhelm Hedberg tillträdde befattningen som föreståndare den 1 juni 1905. Han hade tidigare varit poststationsföreståndare i Lillsjödalen och Eldsberga. Efter honom ansvarade följande järnvägsmän för posten i Långås: Johan Gunnar Almgren (1915-1925), Sven Gabriel Lagerstedt (1925-1926), Elmer Hjalmar Larsson (1926-1928), Gustaf Reinhold Kindlund (1928-1933), Alfred Sten Salomonsson (1933-1940), Johan August Nord (1940-1946), Tage Einar Käck (1946-1951) och Nino Henrik Herman Almström (1951-1952).

Posten skildes från järnvägen och Långås fick en postexpedition den 1 december 1952. Med den postala titeln stationsmästare tjänstgjorde Stina Viktoria Carlsson och Lennart Jacobsson. Ny organisation medförde att termen blev lokalpostkontor 1977 och för tillämpning från den 9 juni 1993 träffades entreprenadöverenskommelse med VIVO om att organisera postkontoret som "Post i Butik".

Ett exempel på hur svåra förhållanden avtalsanställda postförare kunde leva under kan lämnas från Långås. Undantagssonen Bengt Johan Andersson i Folkared fullgjorde gångpostföring mellan Långås och Risen två gånger i veckan under slutet av förra seklet med en ersättning av en krona per tur. Vid utsträckning av postföringen till tre veckoturer från den 1 juli 1900 pressades hans ersättning till 90 öre per tur. Han var då 68 år gammal.

Vid 75 års ålder bad han att få befrias från postföringskontraktet utan att iakttä stadgad uppsägningstid, eftersom han hade blivit sjuk. Han hade inte medel att leja någon i sitt ställe, särskilt som ingen ville fullgöra turen för 90 öre. Efter ett intyg från ordföranden i Sibbarps kommunalnämnd befriades han från kontraktet och postmästaren i Falkenberg fick ett bemyndigande från poststyrelsen att för tiden 18 maj - 9 juli 1907 till vikarien betala ett tilläggsbelopp av 35 öre per tur utöver utgående 90 öre. Till ny postförare antogs därefter torparen Bengt Johan Larsson från Risen, som fick kr 1:15 per tur, "motsvarande omkring 82 öre milen och kr 179:40 per år, eller kr 39 mer per år än hittills" som tf postinspektör Olof Thormark framhöll i sin anmälan till poststyrelsen. Han tillade att upprepade försök hade gjorts förgäves att anskaffa lägre beting.

1887-08-01--1972-07-31

Fegen

Vid Halmstad-Nässjö järnvägars bibana mellan Kinnared och Ätran öppnades den 1 augusti 1887 en förenad post- och järnvägsstation i Fegen med stinsen Adolf Kuylentjärna som ansvarig för posten. Carl August Svahn efterträdde honom och fann att postsysslan krävde "det trägna och alltjämt tilltagande arbete" som föranledde honom att den 30 december 1893 begära löneökning från 180 till 360 kr per år.

Postinspektionen konstaterade att frimärksförsäljningen under perioden 1891-1893 varit 664 kr per år i medeltal och visade sig förstående för önskemålen om högre ersättning men prutade till 240 kr per år, vilket poststyrelsen godkände.

Den 1 november 1910 blev Aron Åkervall stationsföreståndare i Fegen med 420 kr i årsersättning för själva postsysslan. Fem år senare tillkom ett fast biträdesanslag på 240 kr. När Bror Carl Florentin Berg tog över i januari 1923, hade ersättningen stigit till 960 kr om året jämte 432 kr i särskilt tillägg. Efter honom ansvarade följande järnvägsmän för posten i Fegen: Erik Wilhelm Ekholmer (1925-1932), Nils Rosengren (1932-1936), Per Algot Andersson (1936-1941), Carl Birger Bengtsson (1941-1942), Johan Heimer Fritiof Blixt (1942-1950) och Anders Erik Oskar Blomberg (1950-1961).

Nedläggningen av järnvägen Varberg-Kinnared medförde att avtalet mellan post och järnväg upphörde. Förra platsvakten Svea Johansson blev direktanställd av postverket som föreståndare för den kvarblivande poststationen i Fegen. Den ersattes den 1 augusti 1972 med lantbrevbäring från Ätran.

1891-03-01--

Ätran

Efter den fortsatta utbyggnaden av järnvägen från Kinnared över Fegen till Ätran inrättades en förenad post- och järnvägsstation i Ätran den 1 mars 1891. Stationsföreståndaren August Carlsson fick ansvara för posten med 180 kr i årsarvode. Det tyckte han var för litet, när han i ett brev till poststyrelsen den 30 december 1893 begärde höjning till 300 kr. Han åberopade tillkomna arbetsuppgifter

genom att kärpostlinjen Ätran-Klef och lantbrevbäringslinjen Ätran-Krogsered hade inrättats vid 1893 års ingång samt att göromålen vid Gunnarps poststation belastat poststationen i Ätran sedan poststationen i Gunnarp drogs in med 1892 års utgång. Postinspektör Viktor Melander prutade till 240 kr, som poststyrelsen godkände.

August Carlsson efterträddes av Johan Peter Lindberg, när August flyttade till Fredriksdal. Den 1 november 1910 tog Carl Ivar Emanuel Wetter över i Ätran. Årsarvodet hade nu stigit till 420 kr och uppgick till 840 kr jämte ett dyrtidstillägg på 378 kr, när Wetter lämnade över till Gustaf Erhard Lydén i januari 1924.

Efter Lydén ansvarade följande järnvägsmän för posten i Ätran: Frans Julius Björcke (1932), Per Walfrid Trane (1932-1937), Johan Oscar Carlsson (1937-1939), Enok Leander Carlsson (1939-1944), Carl Birger Bengtsson (1944-1947), Bror Silbert Elias Hertz (1947-1955), Ernst Vilhelm Sjöstrand (1955-1956) och Ernst Harry Teodor Sjöström (1957-1961).

På grund av järnvägstrafikens nedläggning skildes post och järnväg den 1 februari 1961. Då blev Gunnel Ljungström poststationsföreståndare. Hon fick flytta från det gamla stationshuset till moderna lokaler den 1 mars 1972. Den 1 maj 1974 stathöjdes poststationen till en s k C-postexpedition för att med ny terminologi bli lokalpostkontor 1977 med prefixet lokal slopat 1986. Ungefär 600 hushåll får sin post genom postkontoret i Ätran.

1894-10-01--1959-10-31

Fridhemsberg

Falkenbergs järnväg öppnades för allmän trafik på sträckan mellan Falkenberg och Fridhemsberg den 28 september 1894 och med oktober månads ingång öppnades förenade post- och järnvägsstationer i stationshusen. I Fridhemsberg fick stationsmästaren Lars Emil Andersson ansvar för posten med 120 kr i årsarvode för den delen av arbetet. Det höjdes till 300 kr i juni 1896.

Gustaf Arthur Ström tog över i november 1899. Han flyttade till Strömsfors 1904 och efterträddes av Johan Robert Swenson (1904-1925), Carl August Teofil Andersson (1925-1933) och Anna Gudrun Skärström (1933-1959). Poststationen drogs in den 31 oktober 1959 och fru Skärström fick flytta till Köinge, där hon blev postexpeditionens chef. I avsnittet om Ullared finns ytterligare uppgifter om posten i Fridhemsberg.

Vessigebro

Urklippet nedan visar pressens spegling av "Post i butik"

Genom tillkomsten av Falkenbergs järnväg upphörde lantpoststationen i Vessige. I stället öppnades en poststation i järnvägsstationen den 1 oktober 1894. Där blev järnvägspersonalen ansvarig för postgöromålen, till en början Johan Adrian Charles Rosqvist. Han avlöstes 1908 av Axel Crona, som hade varit föreståndare för den öländska poststationen Böda under två år. Han pensionerades år 1941 och då blev Johan Rudolf Orrdahl ansvarig för posten. Efter honom tjänstgjorde Erik Artur Strand 1950-1953 och efter en tids vakans blev Knut Oskar Möller ansvarig för posten 1954. Tre år senare skildes posten från järnvägen och den ökande trafiken motiverade att poststationen stathöjdes till en postexpedition. Gunnel Ingegärd Ginsthammar placerades som chef med den tidens titel stationsmästare. Med ny terminologi fanns från 1977 ett lokalpostkontor i Vessigebro med Ingegerd Josefsson som postmästare. Från 1986 års ingång ströks prefixet "lokal". Den nuvarande lokale chefen för postkontoret i Vessigebro har närmast ansvar för service till drygt 900 hushåll. I projektet "Nät 92" planerades för nedläggning av postkontoret i Vessigebro.

- Jag tycker att det är ett felaktigt beslut och vi kommer att kämpa för att kontoret ska vara kvar, sa Ann-Britt Björk till pressen när hon intervjuades efter att postmästare Sven-Anders Roos i Falkenberg hade informerat henne och hennes kolleger i Långås, Ätran och Landeryd om idén med "Post i butik" enligt planeringen i projektet "Nät 92".

BAKGRUND

I 500 tjänster bort

■ 1990 beslöt postens styrelse att en utredning, Nät-92, skulle se över postens verksamhet.

Minskande transaktionsvolymerna kombinerat med 40 procents ökning av kostnaderna krävde en anpassning av postens kontorsnät i landet.

Utredningens förslag är att antalet postkontor minskar från 2 000 till hälften. Samtidigt ska personalen minska med 1 500 anställda.

Utredarna räknar med att en stor del av personalminskningen ska lösas genom naturlig avgång och förtidspensionering.

För att postservicen ska kunna nå ut till alla har posten tecknat avtal med 100 sparbankskontor. Butiker och dess personal som får postservicen på entreprenad utbildas av posten. Tanken är att butiks-postkontoren ska kunna hålla samma standard som det nedlagda postkontoret.

Posten vill också försöka ändra på finansinspektionens regler. Idag kan inte butikerna ta emot insättningar på postbankbok.

Fungerar butiks-postkontoren vill posten gärna utvidga samarbetet med apotek och systembolag.

1894-10-01--1970-12-31
 Namn Falkenberg 5 1971-01-01--1991-09-30
 Namnet Vinberg åter 1991-10-01

Vinberg

Vinberg fick sin poststation i och med tillkomsten av Falkenbergs järnväg. När den öppnades för allmän trafik den 1 oktober 1894, fick järnvägsstationens föreståndare Johan Bernhard Andergren ansvaret för postgöromålen. Han var då 37 år och hade förestått poststationen i Skallinge vid Halmstad-Bolmens järnväg under drygt ett år. Efter hans pensionering 1926 övergick ansvaret för post och järnväg till Karl Hugo Hansson. Denne följdes av Karl Rudolf Bengtsson (1936-1938) och Per Ragnar Andersson under de följande 21 åren.

Fem år efter att Vinbergs socken hade fått sin egen poststation i järnvägssamhället blev postdistributionen ytterligare förbättrad. En lantbrevbäringslinje inrättades från 1899 års ingång med fyra turer i veckan på en 16 km lång ringlinje Falkenberg - Helleberg - Vinbergs skola - Vinbergs mejeri - Tingsås - Tågarp - Faurås övre - Faurås yttre - Tröinge - Falkenberg. Husägaren Johan Ludvig Winbo tecknade ett kontrakt om att gå på denna linje för 75 öre per tur eller sammanlagt tre kronor i veckan.

När poststationen skildes från järnvägen den 1 oktober 1959 på grund av järnvägstrafikens nedläggning, fortsatte Andersson som föreståndare för "lantpoststationen" som den kallades i ny status. När Andersson avled 1965, hölls befattningen som poststationsföreståndare vakant under ett år av Gerda Elina Edholm och därefter av Annie Bengtsson, som tidigare hade varit postbiråde i Långås. Den långa vakansen berodde bland annat på osäkerhet om hur postservicen skulle organiseras inom området nära Falkenberg.

Med 1971 års ingång förändrades poststationen till en s k filialpoststation och namnändrades till Falkenberg 5. Annie Bengtsson blev nu ordinarie innehavare av tjänsten. Poststationen höjdes till en s k C-postexpedition den 1 maj 1974 blott för att genom de för landet generella omorganisationerna bli ett "lokalpostkontor i delegeringsgrupp 3" år 1977 med Ruby Alexandersson som chef. Termen ändrades från och med 1986 till blott postkontor, ett ord som därefter har gällt generellt för alla fasta postanstalter med kundbetjäning.

Namnet Vinberg återinfördes för postkontoret den 1 oktober 1991, sedan poststyrelsen medgett att "gamla" poststationsnamn under vissa villkor kunde återinföras i en takt med viss kvotering. En helt ny omorganisation enligt projekt "Nät 92" fick till följd att postkontoret lämnades ut på entreprenad enligt principen "Post i butik" (mera därom i tidningsurklippet vid Vessigebro). I detta fall blev entreprenören Erlings Reseservice AB.

1894-10-01--1959-10-31

Ätrafors

Med öppnandet av Falkenbergs järnväg för allmän trafik den 1 oktober 1894 inrättades en förenad post- och järnvägsstation i Ätrafors. Ansvarig för postgöromålen blev stationsmästaren Bengt Svensson Strandberg med 180 kr i årsarvode för den delen av hans arbetsinsats. Sedan han flyttat till Köinge, anmälde järnvägsbolaget till poststyrelsen den 7 december 1896, att stationsförmannen Carl August Fransson hade övertagit sysslan i Ätrafors. Nästa byte blev inte förrän 1932, då Karin Wiola Bengtsson ansvarade för postgöromålen under en kort period, följt av Anna Ingeborg Andersson (1932-1937), Olga Greta Maria Andersson (1937-1949), Kerstin Skantz (1949-1953), Vega Larsson (1953) och Elvy Ragnhild Bengtsson (1954-1959). Poststationen drogs in den 31 oktober 1959 i samband med nedläggning av all trafik på sträckan Älvsered-Falkenberg.

1896-12-21--1959-10-31

Lia

Falkenbergs järnväg förlängdes och kunde tas i bruk för allmän trafik på den 12 km långa delsträckan mellan Fridhemsberg och Älvsered den 21 december 1896. Då öppnades poststationen i Lia med Johan Alfred Helander som ansvarig för postsysslan. Efter honom ansvarade följande järnvägsanställda för posten i Lia: Josef Albin Johansson (1899-1935), Hanna Elisabeth Johansson (1935-1938), Hulda Alfrida Limén (1938-1944) och Helga Kristina Johansson (1944-1959). Poststationen drogs in den 31 oktober 1959.

Vid poststationens tillkomst hade postinspektionen i Malmö synpunkter på namnet och föreslog *Lya*. Detta accepterade inte järnvägsbolaget som uppgav i ett brev den 22 oktober 1896, att "*då biljetter m m med namnet Lia redan blivit anskaffade skulle det vara olägligt för järnvägsbolaget om den åsyftade förändringen skulle ske och synes densamma ej heller vara av någon vidare betydelse i avseende å namnförväxling*".

1908-11-01--1949-03-31

Svartråhed

Den 1 november 1908 öppnades en förenad post- och järnvägsstation i Svartråhed några kilometer norr om Köinge. Stationsföreståndaren Carl August Teofil Andersson fick ta ansvaret för posten, till en början med 120 kr i årsarvode för denna del av arbetet. Det höjdes 1912 till 300 kr.

När Andersson flyttade till Fridhemsberg 1925, blev Betty Amalia Hagstein poststationsföreståndare, följd 1928 av Anna Ingeborg Andersson. Efter henne tjänstgjorde Margit Elisabeth Ahlqvist (1932-1936), Agnes Lundström (1936-1938) och Rosa Linnéa Karlsson (1938-1949). Poststationen drogs in med mars månads utgång 1949.

Med en viss överdrift kan man väl säga, att 1874 års kortlivade poststationer Sannagården och Svartrå återuppstod i modern form genom att poststationerna Vinberg och Svartråhed inrättades vid Falkenbergs järnväg.

1911-04-02--1961-01-31

Skinnarlyngen

En förenad post- och järnvägsstation öppnades i Skinnarlyngen vid järnvägen Varberg-Ätran den 2 april 1911 med Carsten Anders Caspar Rabe som ansvarig för posten. Den 1 juli 1919 tog Svante Wilhelm Gustafsson över. När denne flyttade till Grimeton i juli 1927, blev Nils Rosengren ansvarig för posten (1927-1932) och därefter Hildeborg D S Virén (1932-1939). Den siste föreståndaren för poststationen i Skinnarlyngen var Svea M J Johansson, som efter mer än 21 år där fick uppleva poststationens indragning den 31 januari 1961.

1911-07-23--1949-09-30

Silvergärde

I avsnittet om Gällared (sid 16) har berättats att poststationen flyttades till järnvägsstationen den 23 juli 1911. Varberg-Ätrons järnväg med signaturen VbÄJ hade dagen innan öppnats för allmän trafik på delsträckan Ullared-Ätran. Gällareds socken fick från den 23 juli 1911 ytterligare två poststationer som sköttes av järnvägspersonal. Den ena inrättades vid hållplatsen i Silvergärde. Johan Oscar Bengtsson blev ansvarig för både post- och järnvägsgöromål och fick för enbart postsysslan ett årsarvode på 180 kr. Det höjdes till 300 kr 1918 jämte ett dyrtidstillägg på 135 kr.

Den 30 september 1921 skildes post och järnväg åt, men poststationen fick vara kvar i stationsbyggnaden. Anna Serafia Bengtsson antogs då till poststationsföreståndare, en befattning som hon fick behålla, när post och järnväg åter förenades den 1 februari 1939. Efter henne svarade Axel Alvar Bressel för postgöromålen (1944), Ingrid Dagmar Bengtsson (1944-1945) och Astrid Ingeborg Svensson (1945-1949). Poststationen drogs in den 30 september 1949.

1911-07-23--1955-06-30

Spetsebo

Dagen efter att allmän trafik hade börjat på den 18 km långa delsträckan mellan Ullared och Ätran av Varberg-Ätrons järnväg öppnades den 23 juli 1911 en poststation i Spetsebo med banmästaren Klas Viktor Forssell som ansvarig för postgöromålen. Hans årsarvode för den del av arbetet som avsåg själva postsysslan blev 180 kr, detsamma som betalades till hans efterträdare i april 1914, Karl Gustaf Jonsson.

Med oktober månads ingång 1921 blev det skilsmässa mellan post

och järnväg. Med ersättning direkt från postverket fick fru Alma K Jonsson ta över. Tidigare var arvodet inbakat i det belopp som föreståndaren fick från järnvägsbolaget. Årsersättningen hade under mellantiden hunnit stiga till 300 kr plus ett dyrtidstillägg på 135 kr. Poststationen fanns kvar i stationshuset.

Alma Jonsson ansvarade för posten till 1944, då Maj Vivi Berntsson tog över. Hennes efterträdare 1949, Märta Alice Johansson, fick uppleva poststationens indragning den 30 juni 1955. Hushållen anknöts till en lantbrevbäringslinje från Gällared som efter den poststationens indragning ändrades att utgå från Ullared.

I Spetsebo och Silvergärde såldes ovanligt få frimärken. Båda poststationerna hörde till de 16 poststationer inom södra postdistriktet som var i farozonen 1932. Då infortrade poststyrelsen uppgifter om alla poststationer med högst 500 kronors uppbörd. Avsikten var att undersöka om de kunde dras in eller ersättas med en enklare anordning, t ex postombud eller lantbrevbärning. Efter slutförd undersökning beslöt poststyrelsen att poststationerna i Spetsebo och Silvergärde fick vara kvar, men föreståndarnas arvoden reducerades något.

Häftet i den posthistoriska skriftserien tillverkas med hjälp av en ordbehandlare, en ljuslåda för montering och en kopiator, allt av enklaste slag. Det är fråga om ett rent hantverk och defekter kan förekomma. Jag hoppas Du har överseende därmed och att Du accepterar att det framforskade innehållet är viktigare än häftet utförande.

Erik Lindgren

Uppdatering

Manuskripten till de 300 första häftena i posthistorisk skriftserie har skrivits under åren 1988 -1995, d v s under en mycket händelserik period i postens historia. Under mellantiden har avsevärda förändringar inträffat. Jag har därför funnit det angeläget att komplettera häftena med uppgift om de fasta postanstalter, som på något sätt fått status förändrat sedan jag arbetade med manuskripten. Det rör sig i några fall om genomförda indragningar men i de flesta fall om övergång till entreprenad enligt de planer som omfattades av projekt "Nät 92". Oftast är det fråga om "Post-i-butik" med dess variationer, t ex i bibliotek, i livsmedelsaffär, i bensinmack osv.

Ibland anges i mina källor blott "Pib" eller "Entreprenad", varför jag i sådana fall inte kan precisera entreprenörens verksamhet, i detta fall Vessigebro. I några skrifter har jag inarbetat sådana ändringar under respektive ortsavsnitt i förlagorna men ibland har det visat sig vara lämpligare att ange ändringarna samlade i en särskild sammanställning, som denna nedan.

Postkontoren i **Långås, Vessigebro, Vinberg** och **Ätran** har lämnats på entreprenad,

det i Långås enligt avtal med Christenssons Livs,
det i Vessigebro som "post-i-butik" från den 10 oktober 1996,

det i Vinberg enligt avtal med Vinbergs Lantmän och

det i Ätran enligt avtal med Ätrons El Radio Tv AB

Samtliga dessa postkontor ingår därmed i gruppen "post-i-butik".